

LA MOBILITAT LABORAL A FIGUERES I L'ALT EMPORDÀ

Anàlisi de la mobilitat laboral a través de les dades de
contractació del període 2018-2023

Ion Cortada Vicente

Adrià Nieto Ortiz

Oriol Turró Garriga

David Carvajal Carbonell

Pere Plaja Roman

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	3
2. METODOLOGIA	5
2.1. Àrea urbana	5
2.2. La relació entre les dades de contractació i les dades de mobilitat laboral	7
2.3. Eliminació dels <i>outliers</i>	7
2.4. Ajust de les dades per motius de secret estadístic	8
2.5. Indicadors	10
2.6. Limitacions analítiques de les dades de contractació en l'estudi de la mobilitat laboral	12
3. MOBILITAT LABORAL DE FIGUERES I ALT EMPORDÀ 2018-2023	16
3.1. Context sociodemogràfic	16
3.2. Precedents en la definició de l'àrea urbana de Figueres	17
3.3. Exploració prèvia de les dades	20
4. RESULTATS	23
4.1. Centralitat	23
4.2. Cohesió	31
4.3. Figueres com a emissor de treballadors en el període 2018-2023	35
4.4. La relació dels municipis de l'Alt Empordà amb l'àrea urbana de Figueres	37
4.4.1. Procedència dels treballadors	37
4.4.2. Destinació dels treballadors	38
5. CONCLUSIONS	41
6. DISCUSSIÓ	43
7. BIBLIOGRAFIA	45
8. ANNEXOS	46

1. INTRODUCCIÓ

Hi ha diversos documents oficials que han establert els límits de la metròpoli figuerenca, sobretot en matèria urbanística, és el que coneixem com a Àrea Urbana de Figueres. Un dels primers documents oficials en utilitzar l'àrea urbana va ser el Pla de Direcció Urbanístic del sistema urbà de Figueres publicat l'any 2005, que no només va aplicar-se als límits administratius de la ciutat de Figueres, sinó que també comprenia un total de setze municipis més situats al voltant de la capital. Tanmateix, establir els límits d'una metròpoli és en si mateix un debat, és el debat de com definim les ciutats. I en la literatura acadèmica l'eina més acceptada per delimitar la ciutat real, la metròpoli, és la mobilitat laboral.

Un dels principals estudis que va observar i definir l'àrea urbana de Figueres el va realitzar la Càtedra de Geografia i Pensament Territorial de la Universitat de Girona l'any 2001 i portava per títol *L'Àrea Funcional de Figueres. Estratègia Urbana i Territorial de Figueres per al segle XXI*. L'estudi va definir una àrea urbana compacta de 16 municipis, basada en la mobilitat laboral, la proximitat amb Figueres, el contínuum urbanístic i la possibilitat de prestar serveis comuns. Segons aquest estudi l'àrea urbana compacta de Figueres està formada per Avinyonet de Puigventós, Borrassà, Cabanes, El Far d'Empordà, Fortià, Llers, Navata, Ordis, Peralada, Pont de Molins, Santa Llogaia d'Àlguema, Vilafant, Vilamalla, Vilanant, Vila-Sacra i Vilabertran.

L'estudi de l'UdG és dels únics que ha tractat la definició i delimitació de l'àrea urbana de Figueres. Per tant, tenint en compte que han passat més de vint anys, un estudi rellevant seria revisar les dades disponibles de mobilitat laboral i actualitzar la informació sobre l'Àrea Urbana de Figueres en la mesura del possible. Caldria observar amb les dades més actualitzades possibles la influència que exerceix la ciutat respecte a la resta de municipis, així com la interrelació que existeix entre ells. Parlem d'estudiar, observar i entendre la interrelació econòmica entre els municipis i la dependència que pot existir entre ells, principalment amb la capital. A més, tenint un precedent com l'estudi anterior es pot traslladar el mateix tipus d'investigació al present. Això no és només interessant per visualitzar i definir la "ciutat real" o la petita metròpoli de l'Alt Empordà, sinó que també aporta informació per tal de planificar

polítiques públiques, d'estructuració de serveis i per comprendre el desenvolupament econòmic del territori.

Per tant, tenint en compte les consideracions anteriors, deixem clar que el nostre primer objectiu és actualitzar la informació de com s'estructura l'àrea urbana de Figueres agafant com a referència les dades més actuals possibles sobre mobilitat laboral, és a dir, revisar la centralitat de Figueres i la cohesió entre els setze municipis esmentats anteriorment. Esperem observar una àrea urbana definida i, per tant, aportar dades actuals que justifiquin que la ciutat real de Figueres va més enllà de les fronteres administratives. Esperem validar l'àrea definida als estudis de principis dels anys 2000 o redefinir el seu ajustament actual. Comprovarem si Figueres continua sent el municipi amb el qual la majoria dels municipis de la comarca tenen més relació, especialment amb tots els de l'àrea urbana compacta.

El nostre segon objectiu és aportar informació estratègica al territori que serveixi per planificar polítiques públiques de diversos àmbits: estructuració de serveis, localització d'equipaments, planificació urbanística, polítiques o infraestructures de mobilitat, planificació ambiental, entre d'altres. Tanmateix, també esperem aportar informació sobre com s'estructura el territori econòmicament i elaborar observacions que ens ajudin a entendre on i com es distribueix l'activitat econòmica de la comarca. Finalment, també pensem que aquest breu estudi pot aportar informació complementària a aquelles dades demogràfiques i econòmiques que expliquen el procés de segregació urbana que ha viscut Figueres, la seva àrea urbana i la resta de l'Alt Empordà.

2. METODOLOGIA

2.1. Àrea Urbana

Pel que fa a la definició de l'àrea urbana de Figueres a través de mobilitat laboral cal destacar que, actualment, ja no es pot estudiar de la mateixa manera. Anteriorment, la mobilitat obligada per motiu de treball era quelcom que es preguntava durant el procés d'empadronament municipal a través d'un qüestionari, de manera que es comptava amb les dades de pràcticament tota la població. L'últim cens del qual tenim una informació generalitzada d'aquest qüestionari sobre mobilitat laboral és el cens del 2011, aquesta seria l'última mostra comparable amb l'estudi realitzat per la UdG l'any 2001. Al cens de població posterior, el del 2021, es va passar a elaborar íntegrament a partir de registres administratius, sense qüestionari. Per aquesta raó no es pot disposar d'informació de les característiques de mobilitat de la població.

Actualment, l'única manera d'estudiar la mobilitat laboral és a través de dades de contractació. Des de l'Àrea de Coneixement especialitzat del SOC (Servei d'Ocupació de Catalunya) es recullen dades de contractació on consta el municipi de residència de la persona contractada i el municipi on s'ubica el centre de treball al qual va a treballar, per tant, són dades que poden utilitzar-se per explicar tendències de mobilitat laboral. Lògicament, el volum de dades disponibles en aquest sentit és molt menor que si es continuessin recollint al padró, ja que només reflecteixen els nous contractes que s'han anat formalitzant. Tanmateix, si agreguem les dades de diversos anys municipi a municipi, podem obtenir un volum de dades que ens permeti detectar dinàmiques de mobilitat laboral d'una manera més robusta. Concretament per aquest estudi comptem amb les dades agregades de 2018 a 2023, ambdós anys inclosos.

Les dades proporcionades pel SOC reflecteixen les contractacions formalitzades els últims anys, és a dir, no representen tota la realitat laboral actual ni la mobilitat de tota la població ocupada. A més, les dades també es veuen influïdes per l'estacionalitat turística de l'Alt Empordà, on una part important de les contractacions es duen a terme durant els mesos d'estiu i sovint amb persones provinents de fora de la comarca, cosa que quedarà reflectida als nostres resultats quan vulguem estudiar la mobilitat laboral. Per exemple, podem trobar casos de pobles amb alguna

infraestructura turística (càmpings, hotels, etc.) on ens indiqui que moltes de les persones que hi van a treballar provenen de Barcelona. Tenint en compte això, podríem afirmar que en aquest poble hi ha un gran volum de persones que van i venen de Barcelona per treballar-hi. Però pot passar que tinguem altres elements que ens estiguin influïnt; pot passar que ens estigui influïnt l'estacionalitat, pot passar que l'empresa que els contracta els hi ofereixi allotjament al municipi temporalment, pot passar que el poble sigui petit i tingui poques dades més enllà de l'efecte del turisme.

Per una banda, les dades de contractació són les úniques que ens permeten analitzar la mobilitat laboral amb dades actuals a nivell local, però també és cert que la seva robustesa per extreure conclusions és limitada, sobretot per als municipis petits. Tot i així, podem dur a terme un anàlisi per observar tendències i intuir les dinàmiques econòmiques i les relacions territorials que existeixen a la comarca. Podem comprovar, tot i que sigui amb una robustesa limitada, fins a quin punt Figueres va més enllà de les seves fronteres i definir la ciutat real, sobretot en termes d'àrea urbana.

Tot i això, l'any 2019 l'Institut Nacional d'Estadística (INE) va llençar un estudi experimental en el qual analitzaven la mobilitat quotidiana a través de la geolocalització dels telèfons mòbils de la població. Les dades es van publicar a través d'àrees de residència (àrees d'origen) i àrees de destí. Per tractar les dades dels pobles amb poca població les àrees de destí es van dissenyar adjuntant diversos municipis, per tant, la seva explotació no és local tal i com es feia pre-2011, no permeten un anàlisi municipi a municipi. A més, en aquest cas tampoc parlaríem de mobilitat laboral, sinó de mobilitat en general.

Per tant, pel que fa l'estudi de la mobilitat laboral agafarem les dades de contractació facilitades pel SOC dels últims sis anys, del període del 2018-2023.

2.2. La relació entre les dades de contractació i la mobilitat laboral.

Disposarem de dues bases diferenciades amb dades de contractació del període 2018-2023, ambdós anys inclosos.

- a) Una primera base ens diu quin és el municipi de residència de les persones que s'han contractat per cada municipi de l'Alt Empordà. Si li atribuïm una interpretació sobre la mobilitat laboral, les dades ens diuen 1) els nous llocs de treball (2018-2023) localitzats a cada municipi de l'Alt Empordà i 2) d'on (de quin municipi) provenen les persones que ocupen aquests llocs de feina. Per exemple: podem saber i representar si els llocs de treballs generats a Peralada provenen de l'àrea urbana de Figueres o de fora. La base de dades compta amb un total de 180.225 observacions.
- b) Una segona base de dades ens diu el nombre de noves persones contractades (2018-2023) residents a cada municipi de l'Alt Empordà i a quin municipi tenen el seu centre de treball. Si li atribuïm una interpretació de la mobilitat laboral, les dades ens diuen a quin municipi es desplaça la població ocupada resident de cada municipi de l'Alt Empordà. Per exemple: podem saber cap a on van les noves persones contractades residents a Peralada, si van en grau més alt a Figueres, a l'àrea urbana, o a altres municipis. La base de dades compta amb un total de 116.829 observacions.

2.3. Eliminació dels *outliers*

Pel que fa a la nostra primera base de dades, que ens indica d'on provenen les persones que venen a treballar a cada municipi de l'Alt Empordà, hem eliminat totes aquelles observacions que es referien a persones que tenen el seu lloc de residència fora de Catalunya.

Interpretem que, si el seu lloc de residència està fora de Catalunya, el fet que constin com a noves persones contractades en un municipi de l'Alt Empordà no reflexa realment la seva mobilitat laboral diària i, per tant, és millor retirar-los de la base de

dades. Per exemple: si a Vilafant ens consta que han contractat una nova persona amb residència a Valladolid, no té sentit que interpretem que aquesta persona s'està desplaçant de Valladolid a Vilafant de forma pràcticament diària. En conseqüència, entenem que aquesta observació és un "outlier" i l'eliminem de la base de dades. D'aquesta manera augmentem la robustesa del nostre anàlisi. Si

El dubte es troba en el límit territorial a partir del qual comencem a dotar de validesa les nostres observacions. En aquest sentit, hem decidit quedar-nos únicament amb les persones que resideixen a Catalunya. Posem la línia a Catalunya i no estrictament a la província de Girona perquè les dades publicades pel SOC dels últims 12 mesos presenten que hi ha un volum considerable de persones que venen a treballar a Figueres des de Barcelona i altres localitats de fora de la província¹. Així doncs, vam descartar 13.798 casos de la nostra mostra inicial.

2.4. Ajust de les dades per motius de secret estadístic

La nostra segona base de dades, que ens indica a quin municipi van a treballar les persones contractades residents a cada municipi de l'Alt Empordà, està afectada pel secret estadístic.

Aquells casos en els quals el nombre de persones contractades és inferior a cinc no podem saber amb exactitud el nombre de persones que, en teoria, estan representant un desplaçament concret. Per exemple, si en el període 2018-2023 hi hagués tres persones que s'estan desplaçant a treballar de Vilamallà a Siurana en la nostra base de dades no ens mostraria cap valor, aquest cas estaria afectat pel secret estadístic. Els casos afectats tenen valors que estarien entre un i quatre. Aquesta variabilitat, en termes agregats, pot ser problemàtica a l'hora d'interpretar les dades. Per solucionar aquesta problemàtica hem aplicat diversos ajustos a les dades, concretament, hem realitzat una inferència per als casos afectats per secret estadístic.

La base de dades conté quatre columnes, la primera ens diu el municipi de l'Alt Empordà en el qual resideixen les persones contractades, la segona ens diu el municipi

¹ Consultar *dades de contractació* per municipis de >20.000 habitants, Figueres: <https://serveiocupacio.gencat.cat/ca/soc/transparencia-bon-govern/inversio-soc-dades-obertes/>

on tenen ubicat el centre de treball, la tercera ens diu el nombre de contractes acumulats en el període 2018-2023 dins la relació de municipis, i la quarta ens diu les noves persones contractades en el període estudiat dins la relació de municipis.

Si observem la proporció que hi ha entre el nombre de contractes i el nombre de persones contractades veiem que el nombre de contractes és superior al nombre de persones, concretament, la proporció és d'1,75 contractes per cada persona contractada. Tenint aquesta informació realitzarem l'ajust estadístic.

A mostra ens trobem amb tres casos:

1. Sabem el nombre de contractes i sabem el nombre de persones. En aquest cas no hem d'aplicar cap ajust, ja que tenim els valors i no afecta el secret estadístic. Aquestes observacions representen el 92,27% de les persones contractades i un 94,3% dels contractes.
2. Dels 7,72% casos restants tenim dos escenaris:
 - a. Tenim el nombre de contractes però no el nombre de persones. Per solucionar aquests casos aplicarem la proporció que existeix entre contractes i persones per estimar el nombre de persones contractades. Aquests casos representen el 1,97% del total de contractes de la mostra.
 - b. No tenim ni el nombre de contractes ni el nombre de persones. En aquests casos sabem que el valor de contractes ha d'estar entre un i quatre, el que farem és aplicar el valor medià entre aquests dos nombres: 2,5. És a dir, suposarem que en aquests casos partim de 2,5 contractes, i a aquest valor li aplicarem la proporció que existeix entre nombre de contractes i nombre de persones contractades. Com a resultat ens dona que en aquests casos hem d'interpretar que han estat contractades $1,428 \sim 1,43$ persones. Aquests casos representen el 3,73% del total de contractes de la mostra.

Així doncs, per aquesta base de dades aplicarem els ajustos descrits per tal d'aproximar-nos el màxim possible a la realitat. Hem considerat que aquesta solució era millor que eliminar de la mostra els casos afectats.

2.5. Indicadors

A l'estudi *L'Àrea Funcional de Figueres. Estratègia Urbana i Territorial de Figueres per al segle XXI* (2001) de la Universitat de Girona (UdG) mencionat anteriorment hi consten diversos indicadors a través dels quals es va mesurar la mobilitat laboral. Sabem que nosaltres no disposem de dades estrictament de mobilitat ni que tampoc comptem amb un volum tan gran d'observacions, però tot i així procurarem, en la mesura del possible, assimilar alguns indicadors a les dades de contractació de les que disposem.

En l'estudi de la UdG s'utilitzen els conceptes de POR (població ocupada resident) i LTL (Llocs de Treball Localitzats). La POR correspon al conjunt de persones ocupades que resideixen en un municipi, independentment d'on treballen. En el nostre cas, la POR estarà representada en la nostra segona base de dades mencionada anteriorment, ja que ens diu a quin municipi es desplaça la població ocupada resident de cada municipi de l'Alt Empordà (a quin municipi tenen el seu centre de treball).

Els llocs de treball localitzats (LTL) corresponen al conjunt de persones que treballen en un municipi independentment d'on resideixen, és a dir, són les persones que ocupen els llocs de feina d'un municipi. En el nostre cas, els LTL estaran representats per la primera base de dades, ja que ens diu d'on provenen les persones que van a treballar a cada municipi de l'Alt Empordà (on tenen el seu centre de treball).

Tot i així, en el salt d'interpretar dades de contractació com a mobilitat laboral ens trobem amb diverses limitacions. Hem de tenir clar que no estem explicant com es desplaça la totalitat de la població ocupada de l'Alt Empordà, no tenim ni els LTL i la POR reals. També hem de tenir en compte que la contractació temporal i l'estacionalitat turística estan influenciant les nostres dades i el nostre anàlisi. El que sí que podem és, a través de les dinàmiques de contractació dels últims sis anys, observar tendències de mobilitat laboral que s'apropen a la realitat tot i no representar-la completament. Sens dubte és la millor aproximació possible que podem realitzar a nivell local.

Assimilar la nostra mostra a alguns dels indicadors que tradicionalment s'han utilitzat per estudiar la mobilitat laboral ens permetrà comparar els resultats de forma aproximada, i sobretot, ens permetrà establir llindars. El salt interpretatiu en els indicadors contractació-mobilitat s'estructura de la següent manera:

Bases de dades utilitzades	Què ens diuen les dades de contractació?	Interpretació que en fem com a mobilitat laboral
1. D'on provenen les persones contractades (2018-2023) per cada municipi de l'Alt Empordà.	<ul style="list-style-type: none"> - Municipi de residència de les persones contractades en el període 2018-2023. - Municipi on hi ha el seu centre de treball. En el nostre cas, només agafant els municipis de l'Alt Empordà. 	<ul style="list-style-type: none"> - Podem saber d'on provenen les noves persones contractades que van a treballar a cada municipi de l'Alt Empordà, és a dir, els llocs de treball localitats (LTL) per cada municipi de l'Alt Empordà. - No representa el total dels LTL.
2. A on tenen el seu centre de treball les persones contractades (2018-2023) de cada municipi de l'Alt Empordà.	<ul style="list-style-type: none"> - Municipi de residència de les persones contractades en el període 2018-2023. En el nostre cas, només agafant els municipis de l'Alt Empordà. - Municipi on hi ha el seu centre de treball. 	<ul style="list-style-type: none"> - Podem saber cap a on van a treballar les noves persones contractades per cada municipi de l'Alt Empordà, és a dir, la població ocupada resident (POR) de cada municipi de l'Alt Empordà. - No representa el total de la POR.

Un altre concepte que utilitzarem és el de centralitat. La centralitat s'estableix a partir del primer flux o flux més important de mobilitat laboral de la població ocupada resident d'un municipi que va a treballar a un altre municipi. És la relació més bàsica de mobilitat laboral obligada, ja que es calcula en valors absoluts i sense llindar. Permet definir àrees de centralitat i observar tendències relacionals d'un municipi envers un altre. En el nostre cas, la centralitat és un indicador que podem calcular sense complicacions.

Tot i així, el concepte que en l'estudi de la UdG té un major pes és la cohesió. El concepte de cohesió es basa en el valor relatiu dels fluxos entre els diversos municipis, no només tenint en compte la població ocupada resident sinó també els llocs de treball localitzats. La cohesió s'estableix a partir d'un valor llindar per sota el qual són obviats els vincles entre els dos municipis. Un cop establert un valor llindar, en principi del 15%, la relació entre un municipi A i un municipi B pot respondre a alguna de les següents relacions:

1. Un percentatge superior al 15% de la població ocupada resident del municipi B es desplaça diàriament al municipi A i, per tant, es considera que el municipi B pertany a l'àrea de cohesió del municipi de capçalera A per POR.
2. Un percentatge superior al 15% dels llocs de treball localitzats en el municipi B estan ocupats per població del municipi A. Per tant, es considera que el municipi B pertany a l'àrea de cohesió del municipi capçalera A per LTL².
3. Un percentatge superior al 15% de la població ocupada de B es desplaça diàriament al municipi A, al mateix temps que un percentatge superior al 15% dels llocs de treball de B estan ocupats per població resident de A. De manera que es considera que el municipi B està dins de l'àrea del municipi capçalera A, tant per POR, com per LTL.

Tant el cas 2 com el 3 marquen de manera precisa l'evolució més recent de les àrees urbanes.

4. Si cap de les relacions superen el 15%, per tant, es considera que el municipi B no està integrat dins l'àrea de A ni per POR ni per LTL.

El valor mínim que s'ha pres com a llindar per establir una relació de cohesió ha estat en un primer moment el 15%. La determinació del valor llindar és molt significativa, ja que d'això depèn el nombre i l'extensió de les àrees de cohesió generades. En l'estudi de la UdG que prenem com a referència es van utilitzar els llindars del 15 i 20%. En el nostre cas, s'ha optat per fer servir el mateixos llindars del 15% i 20%. Tot i així, la comparació de resultats amb l'estudi de la UdG s'ha de valorar en termes relatius, a causa de les limitacions interpretatives de la contractació.

2.6. Limitacions analítiques de les dades de contractació en l'estudi de la mobilitat laboral

Originàriament, els estudis de mobilitat es realitzaven amb dades provinents del padró. Abans del 2011 en el procés d'empadronament es recollia, a través d'un qüestionari, el desplaçament obligat per motiu de treball i cap a quin municipi es

² Aquest és el cas, entre d'altres, d'aquells municipis on hi ha localitzat un polígon industrial com a resultat de l'expansió del municipi veí, o el cas de la localització d'indústries que han abandonat l'interior d'un casc urbà congestionat i s'han traslladat al municipi veí on hi ha sòl disponible a millor preu, o simplement on hi ha sòl disponible.

produïa aquest desplaçament. És a dir, a banda de saber on residia la població també es sabia on treballava. Posteriorment, totes les dades per elaborar el cens van passar a provenir de registres administratius, no d'entrevistes ni qüestionaris. En conseqüència, la mobilitat obligada per raó de treball va deixar de recollir-se.

Els estudis sobre mobilitat laboral abans del 2011 podien fer-se sobre la mostra de tota la població activa. En aquest context, va generar-se una metodologia i uns indicadors que permetien establir llinars i la comparació entre diversos anys. D'aquí sorgeixen els indicadors de població ocupada resident (POR) i de llocs de treball localitzats (LTL), així com les àrees de cohesió i de centralitat. I podia estudiar-se a nivell local, ja que comptaves amb les dades de tota la població activa independentment de la dimensió dels municipis. En perdre la capacitat d'obtenir dades de mobilitat laboral per tota la població activa, va deixar d'estudiar-se a nivell local. En el cas de l'Alt Empordà els últims estudis que van fer-se van ser amb dades del cens del 2001.

Recentment, amb l'augment de la disponibilitat de dades s'han generat noves possibilitats en l'estudi de la mobilitat. Concretament, el Servei d'Ocupació de Catalunya ha passat a publicar dades de mobilitat laboral a través de les seves dades de contractació dels últims 12 mesos, actualitzant-ne els resultats mes a mes. Les dades es publiquen per municipis de més de 20.000 habitants, per tant, no permet un anàlisi a nivell local. Tanmateix, el SOC disposa de dades per tots els municipis, així doncs, el que hem fet ha estat agregar les dades de diversos anys per tal d'explotar-les a nivell local i aproximar-nos al que s'havia fet pre-2011. I d'aquesta manera, emplenar el buit existent en l'anàlisi de la mobilitat des de l'últim estudi amb dades del 2001.

En definitiva, en el salt interpretatiu d'interpretar dades de contractació com a mobilitat laboral ens trobem amb diverses limitacions:

1. **Els indicadors no són tan robustos ni totalment equivalents als estudis anteriors.** Els indicadors de POR, LTL, cohesió i centralitat van construir-se sobre les dades de tota la població activa, mentre en el nostre cas només tenim les noves persones contractades en el període 2018-2023, no tenim la població que té feina estable des d'abans del 2018, no estant a la mostra. Per tant, és com si tan sols tinguéssim els traços afegits sobre una base preexistent que

desconeixem. Això implica que les comparacions amb estudis anteriors no es poden dur a terme en les mateixes condicions, ja els indicadors dels estudis anteriors i el nostre s'han elaborat a partir de mostres que no són del tot equivalents.

2. **La temporalitat dels contractes afecta la mostra i la interpretació de les dades.** Cada nova persona contractada es comptabilitza, i no sabem si és contractada de forma temporal o indefinida. Per tant, les nostres dades són totalment susceptibles a l'estacionalitat i a la sobredimensió que la contractació temporal genera en les observacions. En conseqüència, a l'hora d'interpretar els indicadors pot ser que ens estigui influenciant aquest factor. Per exemple: si una persona de Figueres ha estat contractada a Roses cada estiu, a les nostres dades constarà que sis persones de Figueres han estat contractades i tenen el seu centre de treball a Roses i, en conseqüència una sola persona acabarà comptant com a sis, cosa que no es correspon amb la realitat. Això ens pot estar passant sobretot amb els municipis de la costa, que tenen una estacionalitat turística i contractació temporal molt elevades.

Finalment, hem hagut d'ajustar una de les bases de dades emprades a causa del secret estadístic, i això també implica que els municipis petits siguin poc representatius o no ho siguin en absolut:

3. **L'ajust per solucionar el secret estadístic debilita la representativitat dels municipis petits.** La nostra base de dades ens diu el nombre de noves persones contractades (2018-2023) residents a cada municipi de l'Alt Empordà i a quin municipi tenen el seu centre de treball està afectada pel secret estadístic i això és problemàtic a l'hora d'interpretar les dades, sobretot a nivell local. Anteriorment hem explicat com hem solucionat aquest problema. En aquells casos on no sabem ni el nombre de contractes ni el nombre de persones contractades hem realitzat una assumpció, hem aplicat el valor medià entre un i quatre: 2,5. Tot i que aquesta assumpció només actua sobre un volum petit de

les observacions (3,73% del total de la mostra), té rellevància en la representació dels resultats, ja que si decidíssim substituir aquests casos per un altre nombre les conclusions podrien variar, principalment pel que fa als municipis petits (<1000 habitants). És a dir, per als municipis petits els resultats poden ser poc o gens representatius. Sobretot afecta a l'indicador de cohesió en la categoria de cohesió per POR (població ocupada resident), concretament, ens referim als municipis petits representats als mapes 8, 9 i 11.

3. MOBILITAT LABORAL DE FIGUERES I ALT EMPORDÀ 2018-2023

3.1. Context sociodemogràfic

La comarca de l'Alt Empordà està situada a l'extrem nord-est de Catalunya, a la província de Girona. Limita al nord amb França, a l'oest amb les comarques de la Garrotxa i el Pla de l'Estany, al sud amb el Baix Empordà i el Gironès, i a l'est amb el mar Mediterrani, constituint així el tram nord de la Costa Brava. L'Alt Empordà és la comarca amb més municipis de Catalunya amb un total de 68.

La població de l'Alt Empordà l'any 2023 era de 146.766 habitants, i Figueres, la seva capital, en tenia 47.841. En concret, els municipis de Roses (19.984), Castelló d'Empúries (11.787), l'Escala (10.676), Vilafant (5.624) i Llançà (4.960) són els més poblats de la comarca i, conjuntament amb la capital, conformen el 68,7% de la població de l'Alt Empordà. La població dels 16 municipis de l'àrea urbana juntament amb Figueres sumen 67.668 habitants, això és el 46,1% de la població altempordanesa. Si excloem la capital, els 16 municipis aglutinen el 13,55% de la població. Per tant, Figueres representa el 70,61% de la població de l'àrea urbana, mentre que la suma dels 16 municipis aglutinen el 29,38% restant. La mitjana d'edat de l'Alt Empordà l'any 2023 era de 43 anys i presentava un índex d'envelliment de 126,6. És a dir, la comarca té més població vella (+65 anys) que no pas infants (0-15 anys). Figueres presenta el cas contrari, té més població jove que vella³.

Pel que fa a població estrangera, el 2023 l'Alt Empordà tenia una mitjana d'un 25,38% de població estrangera a la comarca. Figueres es situa per sobre de la mitjana comarcal amb un 28,17%. A la comarca s'hi troben alguns dels municipis amb el percentatge de població estrangera més alt de Catalunya, és el cas de Castelló d'Empúries (45%) o Sant Pere Pescador (37,15%). Altres municipis poblats com Roses, l'Escala o La Jonquera també presenten valors superiors al 30%. D'altra banda, els municipis de l'àrea urbana de Figueres tenen de mitjana un 10,17% de població estrangera, bastant per sota de la mitjana comarcal i de la capital. Dels municipis més poblats de l'Alt Empordà, el que presenta un valor de població estrangera més baix és Vilafant, amb un 6,7%. Finalment, cal que destacar que, en termes absoluts, el 2023 Figueres

³ Dades extretes del padro continu d'Idescat (2023).

concentrava el 36,19% de tota la població estrangera de la comarca, mentre Roses i Castelló en concentraven un 16,14% i un 14,23% respectivament⁴.

En l'àmbit socioeconòmic l'any 2021 l'Alt Empordà tenia de mitjana una renda neta per llar de 36.401€, en concret, Figueres es situava uns sis mil euros per sota, en 30.354€. Dels municipis més poblats que presentaven nivell de renda més baixos destaca Castelló d'Empúries amb 28.047€. Els municipis de l'àrea urbana de Figueres es situaven de mitjana en 41.043€ de renda neta per llar, bastant per sobre de la mitjana comarcal. D'aquells municipis de més de dos mil habitants que es situaven per sobre de la mitjana, tant comarcal com de l'àrea urbana, destaquen Peralada, amb 45.429€, i Vilafant, amb 41.530€⁵.

La mitjana d'atur registral de 2023 a l'Alt Empordà va ser del 8,7%. En concret, el mes de febrer va presentar el nivell d'atur més elevat (10,15%) i l'agost el nivell més baix (7,38%). L'evolució mensual de la taxa d'atur representa l'estacionalitat turística que caracteritza l'economia empordanesa, sobretot a la costa, ja que presenta valors més baixos entre maig i setembre, i valors més alts entre desembre i març. Tanmateix, és interessant observar aquesta diferència entre municipis. Per exemple, la variabilitat que presenta Roses entre agost i febrer (entre un 6,2% i un 10,52%), és superior a la que presenta Vilamalla (entre un 5,6% i un 8,29%), el primer té una forta activitat turística d'estiu i el segon, en canvi, conté un dels polígons industrials més grans de la comarca⁶.

3.2. Precedents en la definició de l'àrea urbana de Figueres

Figueres es pot considerar una de les ciutats catalanes que formen al seu entorn una important àrea funcional. En l'últim estudi realitzat pel Grup d'Anàlisi i Planificació Territorial i Ambiental de la Universitat de Girona l'any 2009, van mostrar (amb dades del cens de 2001) que Figueres tenia una de les àrees de cohesió amb un major nombre de municipis de Catalunya⁷. Tot i que una estructura comarcal molt

⁴ Ídem.

⁵ Dades extretes de el Atlas de Distribución de la Renta del INE (2021).

⁶ Dades extretes de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat (2023).

⁷ Van mostrar que Figueres tenia un àrea de cohesió de 43 municipis a un llindar del 15%, de 34 municipis a un llindar del 20%, i de 25 municipis a un llindar del 25%. Era la primera àrea funcional en nombre de municipis agafant el llindar del 25%.

desagregada, amb 68 termes municipals, afavoreix aquest fet, no és menys cert que Figueres ha mantingut històricament un important paper de capitalitat exercint una forta atracció en tot l'Alt Empordà.

La seva àrea de cohesió, ja fos amb el llindar del 20% o del 25%, aplegava un nombre de municipis força més elevat que els 16 municipis plantejats al PDU (Pla Director Urbanístic) del Sistema urbà de Figueres. Amb el llindar més exigent, eren 7 els municipis que quedaven fora del Pla i 14 en relació amb l'àrea de cohesió del 20%. L'àmbit del PDU es va establir en aquell espai més central que envolta Figueres i, l'any 2001, cap dels seus 16 municipis tenien fluxos inferiors al 25 % amb la capital. L'àmbit del PDU tenia com a precedent de planificació conjunta el Pla general d'ordenació urbana (1983) que afectava 11 municipis al voltant de Figueres. Tanmateix, tal com s'ha esmentat anteriorment, la justificació per definir els 16 municipis que formen l'àrea urbana compacta de Figueres es basa en les dinàmiques socioeconòmiques i territorials: la proximitat amb Figueres, la consolidació de l'estructura urbana, el contínuum urbà, la possibilitat de prestar serveis comuns, o infraestructures com l'AVE, el desdoblament de l'autopista, la N-II o el Logis Empordà.

En l'estudi de la UdG que prenem com a referència, dels 16 municipis que conformen l'àrea urbana, 11 estaven cohesionats amb Figueres tant per població ocupada resident com per llocs de treball localitzats. És a dir, en aquests municipis almenys un 15% de la seva població ocupada es traslladava a Figueres per treballar i un 15% o més de les feines del municipi estaven ocupades per gent de Figueres. Dels 5 municipis restants la cohesió amb la capital era per població ocupada resident, és a dir, un 15% o més de la seva població ocupada es traslladaven a Figueres a treballar.

Taula 4. Àrea urbana compacta i tipus de relació amb la capçalera Figueres, 1996

Municipis	Tipus de relació per cohesió*
Avinyonet de Puigventós	3
Borrassà	1
Cabanes	3
Far d'Empordà, el	3
Fortià	1
Llers	3
Navata	1
Ordis	1
Peralada	3 (15 %)
Pont de Molins	3
Santa Llogaia d'Àlguema	3
Vilafant	3
Vilamalla	3
Vilanant	3 (15 %)
Vila-Sacra	3
Vilabertran	1
Total 16 municipis	

*1= relació per POR; 2= relació per LTL; 3= relació per POR i per LTL

Font: estudi *L'Àrea Funcional de Figueres. Estratègia urbana i territorial de Figueres per la segle XXI*, (2001).

És més, en el estudi de la Càtedra de Geografia es comentava l'any 2001 a mode de conclusió:

“La funció centralitzadora de Figueres que estructura una part important de territori, comença a mostrar els signes d'un canvi de funcionalitat en la dinamització de l'espai més immediat que l'envolta, canvi afavorit per les noves formes de producció (descentralització econòmica, producció flexible, ...), la millora de les infraestructures i les vies de comunicació, etc. Estem davant d'un territori que comença a funcionar com un tot, com una mateixa ciutat, donat que la dependència amb els municipis de l'àrea és cada cop més recíproca, malgrat que existeixin encara força trets de polarització del nucli de Figueres i aquest mantingui el paper de centre.”

Per tant, en els últims estudis de mobilitat laboral Figueres i Alt Empordà es va definir que els límits de la “ciutat real” anaven molt més enllà de les fronteres de la capital, les dinàmiques de mobilitat mostraven que l'àrea urbana ja es comportava, en la pràctica, com una petita metròpoli.

3.3. Exploració prèvia de les dades

En la taula següent exposem de forma agregada i per cada municipi de l'Alt Empordà la població i les observacions amb les que comptem per cada una de les nostres bases de dades, així com el nombre d'observacions eliminades (*outliers*).

Taula 1. Població i nombre d'observacions per cada municipi de l'Alt Empordà.

Municipi	Població ⁸	POR ⁹	LTL ¹⁰	Outliers ¹¹
Agullana	921	718,30	1.132	62
Albanyà	170	153,05	456	27
Armentera, l'	1.063	693,83	1.827	374
Avinyonet de Puigventós	1.684	1.113,69	765	28
Bàscara	1.053	642,93	860	70
Biure	240	283,08	76	2
Boadella i les Escaules	262	151,03	122	0
Borrassà	795	449,37	514	12
Cabanelles	276	181,19	342	30
Cabanes	938	645,20	696	65
Cadaqués	2.916	1.941,19	5.501	491
Cantallops	326	156,16	333	20
Capmany	665	392,93	552	22
Castelló d'Empúries	11.787	8.707,02	16.129	1.147
Cistella	301	270,00	155	7
Colera	477	330,71	848	64
Darnius	541	321,32	219	15
Escala, l'	10.676	7.174,69	14.623	1.244
Espolla	410	272,16	315	4
Far d'Empordà, el	611	412,88	2.515	300
Figueres	47.841	47.865,70	43.825	2.297
Fortià	787	512,29	519	8
Garrigàs	469	345,74	588	77
Garriguella	970	659,38	1.728	85
Jonquera, la	3.351	2.722,22	11.923	1.008
Lladó	848	474,90	256	5
Llançà	4.960	3.759,83	4.067	361
Llers	1.225	883,48	1.949	356

⁸ Nombre d'habitants segons el Padró Continu d'Idescat per l'any 2023.

⁹ Noves persones contractades en el període 2018-2023 que resideixen al municipi. Conté decimals a causa de l'ajust realitzat per solucionar el secret estadístic.

¹⁰ Noves persones contractades en el període 2018-2023 que tenen el seu centre de treball al municipi, és a dir, persones que es desplacen al municipi a treballar.

¹¹ Observacions eliminades, donat que són persones amb la residència fora de Catalunya, a la resta d'Espanya.

Maçanet de Cabrenys	755	415,55	481	74
Masarac	301	225,14	275	18
Mollet de Peralada	215	131,81	345	20
Navata	1.460	800,93	979	21
Ordis	393	206,92	1.700	57
Palau de Santa Eulàlia	128	85,66	125	21
Palau-saverdera	1.494	853,61	919	132
Pau	557	365,13	495	24
Pedret i Marzà	181	115,85	252	23
Peralada	2.024	1.188,14	2.865	210
Pont de Molins	558	389,32	1.003	132
Pontós	282	165,46	138	1
Port de la Selva, el	1.044	704,09	2.533	275
Portbou	1.068	558,94	750	145
Rabós	219	136,57	117	1
Riumors	235	187,92	66	3
Roses	19.984	14.835,02	24.115	1.655
Sant Climent Sescebes	674	403,70	644	45
Sant Llorenç de la Muga	274	159,72	211	12
Sant Miquel de Fluvià	834	669,42	315	4
Sant Mori	178	123,68	59	1
Sant Pere Pescador	2.121	2.564,27	7.877	1.469
Santa Llogaia d'Àlguema	396	351,06	759	43
Saus, Camallera i Llampaias	890	490,91	336	17
Selva de Mar, la	221	163,57	298	12
Siurana	186	139,24	255	46
Terrades	347	217,69	97	6
Torroella de Fluvià	769	500,21	619	103
Vajol, la	97	74,97	61	3
Ventalló	909	567,63	1.299	91
Vilabertran	994	623,32	468	23
Viladamat	485	262,40	511	13
Vilafant	5.624	3.749,08	3.482	136
Vilajuïga	1.161	880,48	868	83
Vilamacolum	379	361,25	429	59
Vilamalla	1.188	844,67	10.301	603
Vilamaniscle	200	119,02	185	2
Vilanant	411	181,04	237	0
Vila-sacra	799	574,98	727	24
Vilaür	168	139,22	194	10

Ja amb una primera exploració de les dades observem que hi ha molts municipis que tenen moltes més persones contractades que tenen el centre de treball al municipi

(LTL), que no pas persones contractades residents (POR). És a dir, són municipis que són més receptors de treballadors que no pas emissors. Sobretot destaquen casos com els municipis de la costa (Roses, Castelló d'Empúries, l'Escala, Cadaqués, Sant Pere Pescador, entre d'altres), municipis que tenen polígons industrials importants (Vilamalla, el Far d'Empordà) o municipis amb grans superfícies comercials (La Jonquera).

També hi ha casos contraris, tot i que presenten volums inferiors. És a dir, també hi ha municipis que tenen més persones contractades residents al municipi que no pas persones que tenen el seu centre de treball al municipi. Són localitats més emissores de treballadors que receptores. Figueres, tot i en contra del que seria intuïtiu, és un d'aquests casos. Tanmateix, observem alguns casos de l'àrea urbana de Figueres, com Avinyonet de Puigventós, Vilafant o Vilabertran, casos de municipis amb parada de tren com Sant Miquel de Fluvià o Vilajuïga, o casos com el de Lladó, que es presentaria com un "poble dormitori" situat fora de l'àrea urbana de Figueres.

Veiem que hi ha molts més municipis on el nombre de noves persones contractades que s'hi desplacen supera el nombre de noves persones contractades residents. És a dir, la contractació revela que els municipis de l'Alt Empordà són més receptors que emissors de treballadors. Tot i que, segurament, l'alta taxa de temporalitat dels contractes de l'Alt Empordà ens estigui influenciant aquesta observació.

4. RESULTATS

4.1. Centralitat

Per tal de visualitzar la situació actual en termes de mobilitat el primer que hem generat són mapes que mostrin les àrees de centralitat existents a la comarca de l'Alt Empordà. Hem representat els mapes prenent com a referència una capçalera, el municipi al qual es dirigeixen els fluxos. Un cop definida la capçalera observem els municipis que la tenen com a primer flux de mobilitat laboral (com a primera opció) o com a segon en valors absoluts. Per exemple, si definim Figueres com a capçalera, el mapa representarà l'àrea coberta pels municipis que tenen Figueres com a primera o segona destinació en termes absoluts.

El primer que hem vist, és que a l'Alt Empordà hi ha diverses àrees de centralitat o influència, per definir-les hem establert com a requisit que la capçalera tingués, com a mínim, un municipi que la prenia com a primera opció de mobilitat. A través d'aquesta premissa hem vist que la comarca té 5 àrees de centralitat diferents: 1) Figueres, 2) La Jonquera, 3) Roses-Castelló d'Empúries, 4) Sant Pere Pescador i 5) L'Escala.

D'altra banda, hi ha diversos casos de municipis que no tenen cap de les capçaleres anteriors com a primera opció, sinó que es tenen a si mateixos com a principal flux de mobilitat laboral. En aquests casos podríem dir que són municipis que generen prou llocs de feina com per no estar tan vinculats en termes de centralitat a una capçalera, és a dir, generen una activitat econòmica pròpia bastant important, però insuficient com per tenir la seva pròpia àrea d'influència. Tanmateix, tenint en compte aquestes observacions, es descartaran els municipis petits per a aquest anàlisi donat que poden estar massa alterats per l'estacionalitat turística o pel fet de tenir-ne poques dades.

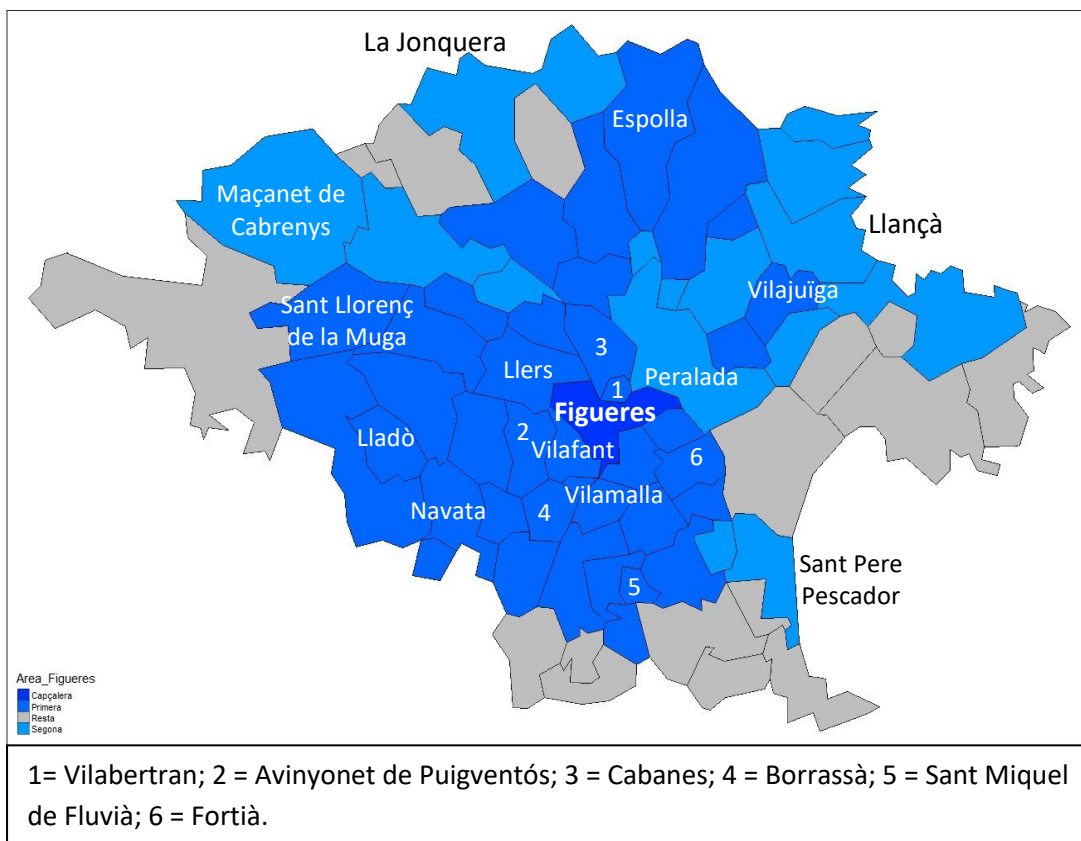
Àrea de centralitat de Figueres

Si prenem com a capçalera la ciutat de Figueres observem que 38 municipis la tenen com a primer flux de mobilitat laboral i 14 municipis com a segon. L'àrea de centralitat de Figueres és la més gran de la comarca i continua sent una de les més grosses a nivell català, donat el gran volum de municipis de l'Alt Empordà.

Veiem com al sector oest i sud-oest de la comarca els municipis mantenen, pràcticament en la seva totalitat, a Figueres com a primera preferència en mobilitat laboral, juntament amb molts dels municipis de la regió de l'Albera, com Espolla o Rabós, i alguns en direcció a La Jonquera, com Capmany o Sant Climent Sescebes.

D'aquells municipis que tenen a Figueres com a segon flux observem l'eix costaner del nord del Cap de Creus, amb Llançà, Colera i Portbou, molt probablement degut a l'existència de la línia ferroviària que connecta amb la capital i que té parades en aquests tres municipis. També s'identifiquen casos com La Jonquera, Peralada, Maçanet de Cabrenys o Sant Pere Pescador. La Jonquera i Sant Pere són municipis que també actuen com a capçalera per altres i tenen la seva pròpia àrea d'influència. En el cas de Peralada o Maçanet segurament és degut al fet que tenen una activitat econòmica pròpia bastant important, ja que es tenen a si mateixos com a primer flux.

Mapa 1. Àrea de centralitat de Figueres. Persones contractades 2018-2023.

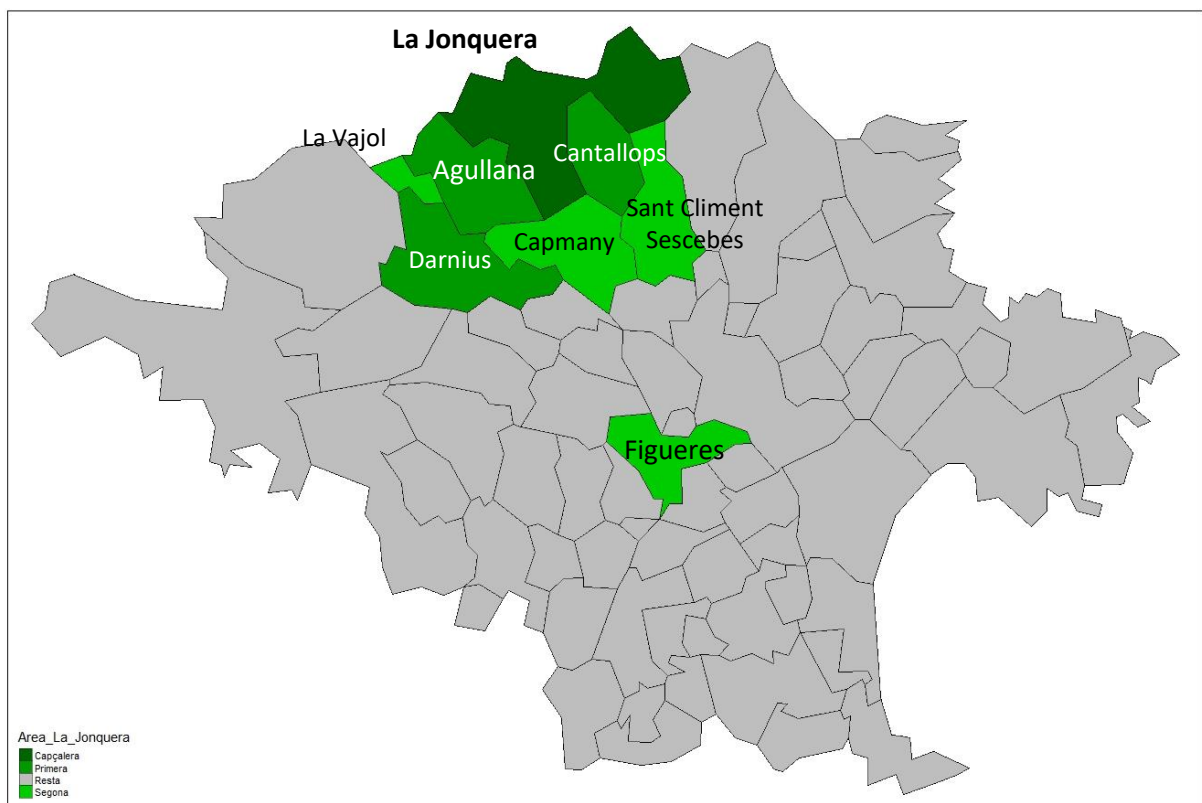

Àrea de centralitat de La Jonquera

Si prenem com a capçalera el municipi de La Jonquera observem que hi ha 3 municipis que tenen aquesta localitat com a primer flux de mobilitat (Darnius, Agullana i Cantallops), i 4 més que la tenen com a segona opció (La Vajol, Capmany, Sant Climent Sessebes i Figueres).

En aquest cas observem com l'àrea d'influència de La Jonquera són principalment els seus municipis fronterers i més propers, amb una excepció, el cas de Figueres. És interessant observar com La Jonquera té com a segon flux de treball Figueres, i la capital té com a segon flux La Jonquera. Tots dos municipis estan molt interrelacionats i s'aporten un alt volum de treballadors entre si. En termes d'estructura econòmica sabem que tots dos municipis tenen molta activitat comercial i sovint el perfil de treballador que demanden és similar. És interessant observar com Figueres i La Jonquera constitueixen un eix comercial i/o logístic diferenciat de la costa i d'aquells municipis pròpiament turístics.

Mapa 2. Àrea de centralitat de La Jonquera. Persones contractades 2018-2023.

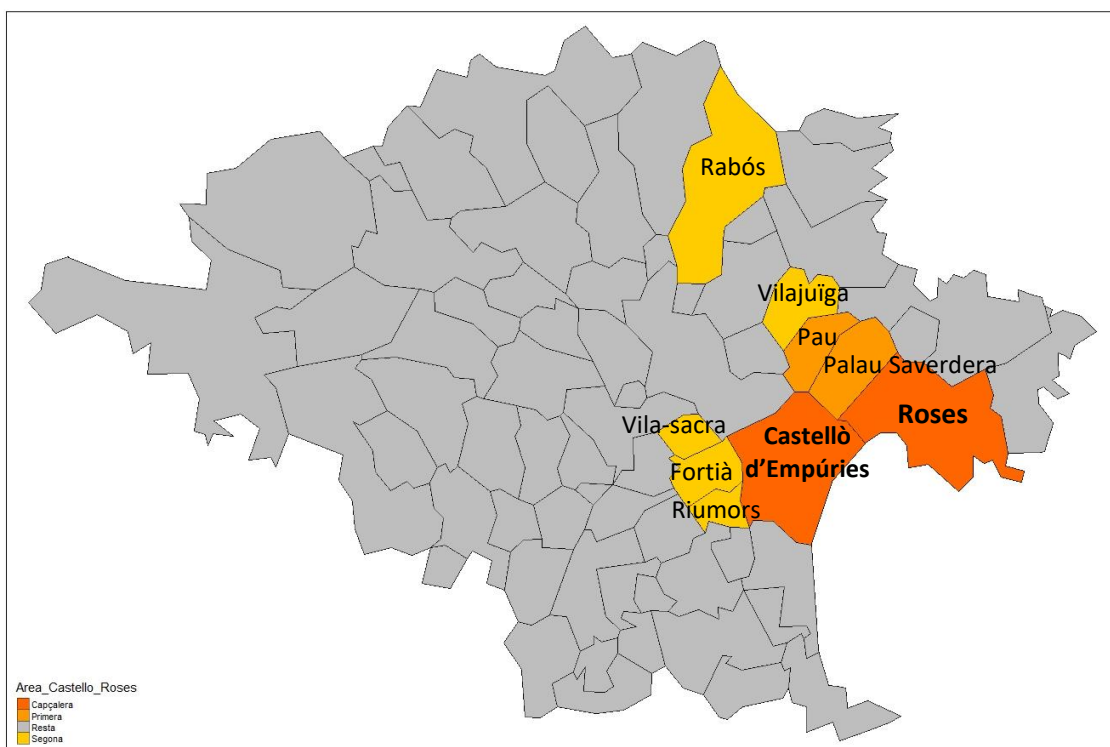
Àrea de centralitat de Roses-Castelló d'Empúries

En aquest cas hem agafat Roses i Castelló d'Empúries com una sola capçalera, ja que tant un com l'altre és tenen a si mateixos com a primer flux i, en segon lloc, es creuen. A part, són dos municipis amb una estructura econòmica molt semblant, son fronterers i són dos dels municipis més poblats de la comarca. Com a tercer flux, tots dos municipis tenen a Figueres.

L'àrea de Roses-Castelló té 2 municipis que tenen aquesta regió com a primer flux (Palau Saverdera i Pau) i 5 municipis que la tenen com a segona preferència (Riumors, Fortià, Vila-sacra, Vilajuïga i Rabós). Tot i que Roses i Castelló d'Empúries tenen un alt volum de població no tenen una gran àrea d'influència, per tant, els llocs de feina que generen són ocupats en gran manera per persones que ja resideixen al municipi o per persones de fora de la comarca que hi venen a treballar en temporada d'estiu. Cal destacar que la seva activitat econòmica està profundament influenciada pel turisme, a diferència de Figueres o La Jonquera, on predomina més el comerç i la logística.

Pel que fa a l'estudi de la vulnerabilitat social seria interessant estudiar aquests dos municipis, ja que el predomini del turisme i la precarietat laboral que l'acompanya, l'alt grau d'immigració que ostenten i la centralitat econòmica que ens mostra el mapa, pot indicar que tinguin o generin focus de pobresa rellevants en un futur.

Mapa 4. Àrea de centralitat de Roses-Castelló d'Empúries. Persones contractades 2018-2023.

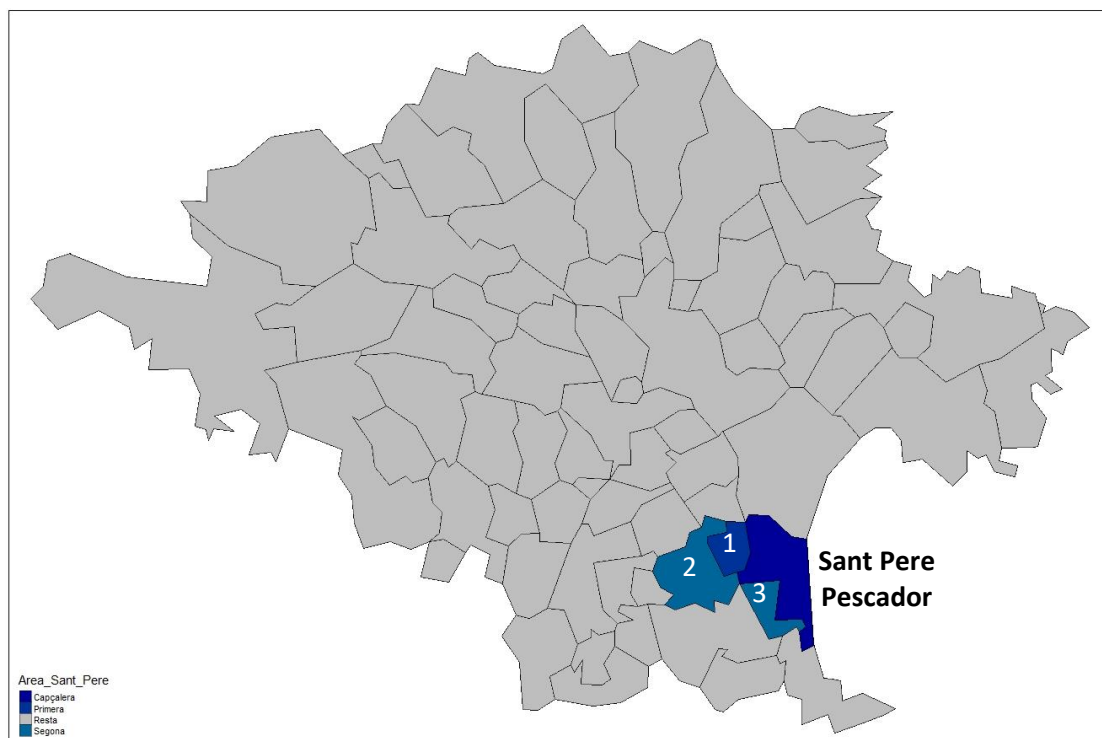
Àrea de centralitat de Sant Pere Pescador

Si prenem com a capçalera a Sant Pere Pescador observem que també té una petita àrea de centralitat. En concret, Vilamacolum és l'únic municipi que té Sant Pere com a primer flux laboral, però l'Armentera i Torroella de Fluvià també el tenen com a segona preferència.

És interessant observar que Sant Pere també té una petita àrea d'influència pròpia, segurament és degut a la seva estructura econòmica, que té un factor lleugerament diferencial respecte a la resta de la línia costanera: la seva activitat agrícola. És probable que la combinació entre l'activitat turística del municipi conjuntament amb la seva activitat agrícola provoquin que Sant Pere hagi generat una petita centralitat econòmica particular en la seva regió.

Tot i així, com hem vist abans Sant Pere té com a segon flux laboral a Figueres, per tant, després de la seva centralitat particular, té més vincle amb Figueres que amb l'Escala o Castelló, fet que a priori sembla contradictori donat que són municipi més proper. Finalment, cal destacar que també seria interessant estudiar la vulnerabilitat social de Sant Pere, per la presència de l'activitat agrícola, el turisme i el seu alt percentatge de població estrangera.

Mapa 5. Àrea de centralitat de Sant Pere Pescador. Persones contractades 2018-2023.

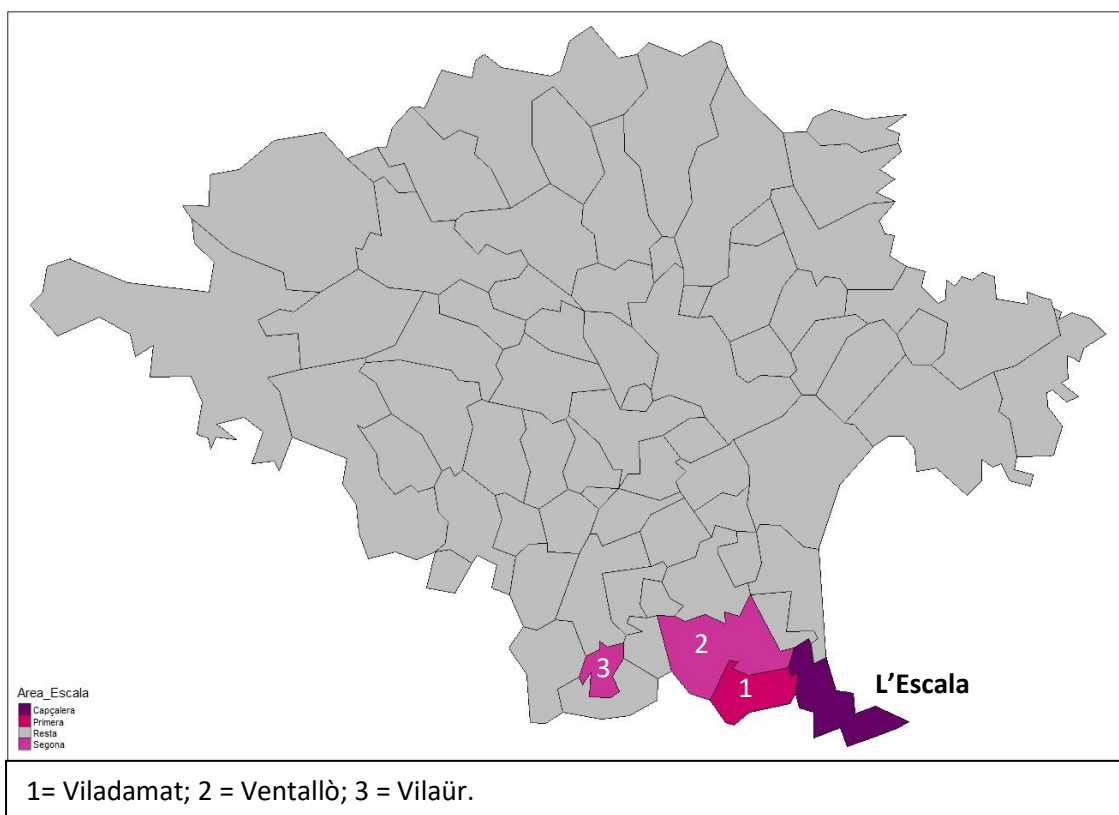
1= Vilamacolum; 2 = Torroella de Fluvià; 3 = L'Armentera.

Àrea de centralitat de l'Escala

Si prenem com a capçalera al municipi de l'Escala observem que hi ha un municipi que el té com primer flux laboral, és el cas de Viladamat. Ventalló i Vilaür tenen l'Escala com a segona preferència. L'Escala té l'àrea d'influència més petita de totes, però segurament és degut al fet que no hem analitzat els municipis del Baix Empordà que li són fronterers, on segur que la seva centralitat hi té un efecte.

En el cas de l'Escala és interessant destacar que el seu segon flux de treball no va en direcció Figueres, sinó que es dirigeix cap a Girona. Per tant, en el cas de l'Escala, a banda de tenir una centralitat pròpia, no es relaciona tant amb la capital empordanesa sinó amb Girona. Econòmicament, sembla que està més vinculada amb el Baix Empordà i el Gironès que no pas amb Figueres. De fet, Figueres es situa en la cinquena posició dels fluxos laboral de l'Escala pel que fa a persones contractades de 2018 i 2023, i Barcelona, en tercera.

Mapa 6. Àrea de centralitat de l'Escala. Persones contractades 2018-2023.

Casos de centralitat pròpia

De color blau observem els municipis que es tenen a si mateixos com a primer flux de mobilitat laboral, i de color gris fosc representem les 5 capçaleres de les àrees d'influència descrites anteriorment.

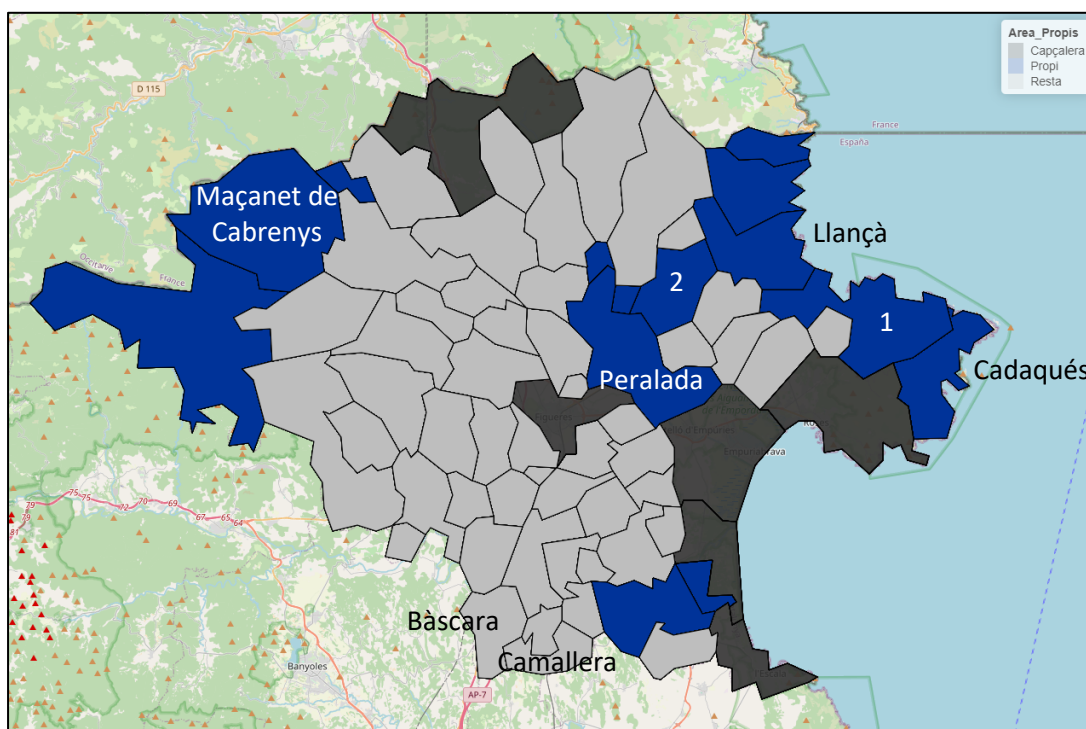
Els municipis amb centralitat pròpia que tenen volum considerable de població són Llançà, Cadaqués, Peralada i Maçanet de Cabrenys. Aquests quatre municipis tenen una activitat econòmica prou elevada per a generar una centralitat pròpia, però insuficient com per generar una àrea al seu voltant. També és interessant observar el cas de Garriguella, un dels principals epicentres de cellers de vi de la comarca.

Observem també centralitat pròpia a tota la part costanera que queda al centre o al nord del Cap de Creus. Per tant, conjuntament amb les diverses àrees de centralitat de l'Escala, Sant Pere Pescador i Roses-Castelló d'Empúries, observem que la costa genera pautes de mobilitat laboral pròpies i diferenciades de l'interior de la comarca (més centrades en Figueres). Això segurament és degut a la influència del turisme en el nombre de contractacions, l'alt nombre de persones contractades en municipis de la costa durant l'estiu segurament ens estigui amplificant i sobreestimant l'efecte de centralitat d'aquests. Així i tot és interessant veure com la costa i l'interior segueixen dinàmiques econòmiques diferents.

Sí que cal destacar, com a element diferencial, que Cadaqués té com a segon flux de treball a Barcelona i com a tercer flux a Girona, cosa que no passa en cap altre municipi de l'Alt Empordà. En aquest sentit, Cadaqués presenta un comportament de mobilitat laboral totalment allunyat de la resta de la comarca. En altres paraules, Cadaqués té un nombre considerable de residents que tenen el seu centre de treball a Barcelona i Girona.

Altres casos com Albanyà, Ventalló, Garriguella o Mollet de Peralada són poc robustos, donat que el seu volum de dades és reduït.

Mapa 7. Municipis que es tenen a si mateixos com a primer flux de mobilitat laboral.
Persones contractades 2018-2023.

Casos de centralitat externa

Només hi ha tres municipis de l'Alt Empordà que no tenen com a primer flux de mobilitat laboral a un municipi de la comarca, és el cas de Bàscara, Camallera i Vilaür, que tenen com a primera preferència a Girona. Fet que no és sorprenent donat que són els tres municipis situats més al sud de la comarca i que limiten amb les principals carreteres que connecten amb la capital de província (N-II i AP7), és més, Camallera també compta amb una estació de tren. Tot i així, aquest fenomen no es sustenta sobre la distància en kilòmetres, ja que són municipis més propers a Figueres que a Girona, és doncs un fenomen estrictament econòmic

4.2. Cohesió

Per tal d'estudiar la cohesió dels diversos municipis amb Figueres primer de tot hem fet l'assumpció que les nostres dades de contractació poden aproximar-nos als indicadors de llocs de treball localitzats (LTL) i població ocupada resident (POR)¹² de cada municipi de l'Alt Empordà. En segon lloc, hem establert un llindar del 15% per delimitar l'àrea de cohesió amb la ciutat de Figueres, és el que en els estudis previs realitzats per la Universitat de Girona va anomenar-se *àrea urbana extensa* de Figueres.

A partir d'aquí observem que tots els setze municipis que conformen l'àrea urbana de Figueres definida al Pla Director Urbanístic, l'àrea urbana compacta, estan cohesionats amb Figueres tant per POR com per LTL. És a dir, tots aquests municipis 1) tenen un 15% o més de la seva població ocupada resident al municipi que es desplaça a treballar a Figueres, i 2) tenen almenys un 15% dels llocs de treball ubicats al municipi ocupats per persones de Figueres¹³. Això ens indica que la definició de l'àrea urbana de Figueres respon a un patró coherent, les dades de contractació avalarien la definició actual de setze municipis. Podríem justificar que Figueres va més enllà de les seves fronteres i que conforma una petita metròpoli cohesionada amb el seu entorn més immediat. És més, en l'estudi de la UdG (2001) els municipis de l'àrea urbana compacta cohesionats amb Figueres tant per POR com per LTL eren 11, i ara serien tots 16.

El que sembla més contradictori de les nostres dades és que hi ha molts municipis de la comarca que, exceptuant el litoral costaner i l'extrem sud, estan cohesionats amb Figueres per LTL i no per POR. Això ens indica que, en aquests municipis, la capital és més emissora de treballadors que no pas receptora. Aquest fet es contradia amb els estudis de la UdG de principis dels anys 2000, en els quals Figueres estava cohesionat amb 21 municipis per POR i no per LTL, és a dir, en aquell moment els municipis enviaven més treballadors a Figueres que no pas en rebien, representaven el que popularment anomenem com a "pobles dormitori". Segurament en aquest punt ens

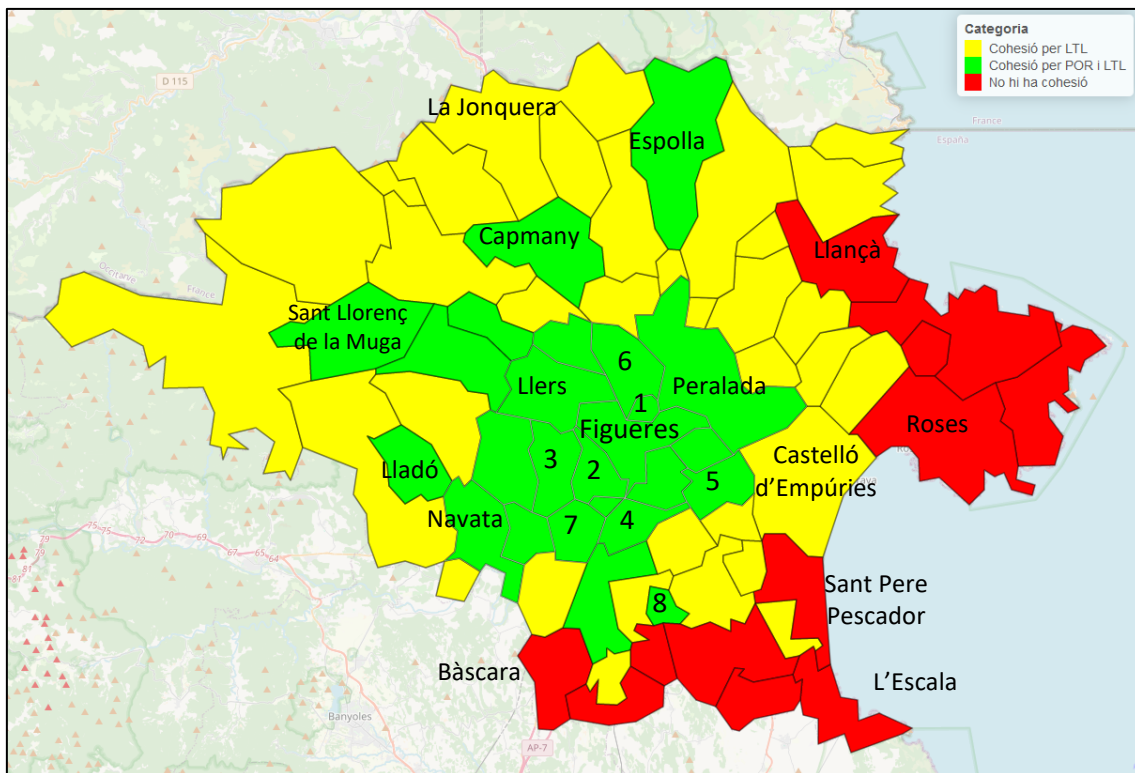
¹² Veure pàg. 6

¹³ Estrictament la interpretació seria que un 15% o més de les noves persones contractades (2018-2023) del municipi tenen el seu centre de treball a Figueres. I que de les noves persones contractades al municipi (2018-2023), almenys un 15% són de Figueres.

estigui influenciant el fet que hem hagut de solucionar el problema del secret estadístic en la nostra base de dades. Els municipis petits, aquells que sovint pensaríem que podrien ser “pobles dormitori”, són poc representatius.

D'altra banda, fora de l'àrea urbana compacta trobem vuit¹⁴ municipis que estan cohesionats amb Figueres tant per LTL com per POR, en destacariem els casos de Lladó i Sant Miquel de Fluvià.

Mapa 8. Cohesió dels municipis de l'Alt Empordà amb Figueres amb un llindar del 15%. Persones contractades 2018-2023.

1= Vilabertran; 2 = Vilafant; 3 = Avinyonet de Puigventós; 4 = Vilamalla; 5 = Fortià; 6 = Cabanes; 7 = Borrassà; 8 = Sant Miquel de Fluvià;

Com ja intuïem, en observar les diverses àrees de centralitat de la comarca veiem que els municipis costaners no tenen cohesió amb Figueres, a excepció de Castelló d'Empúries, on sí que reben un nombre significatiu de treballadors de Figueres. Altre cop observem que la costa i l'interior de la comarca tenen patrons econòmics

¹⁴ Espolla, Capmany, Boadella i les Escaules, Terrades, Sant Llorenç de la Muga, Lladó, Garrigàs i Sant Miquel de Fluvià.

diferenciats. També hi ha els casos dels municipis situats a l'extrem sud (Bàscara, Camallera) que tendeixen a relacionar-se més amb Girona que amb Figueres.

Tot i així, cal tenir en compte que en els municipis del litoral la “no cohesió” probablement estigui sobredimensionada a causa de l'efecte de l'estacionalitat turística i els contractes temporals, sovint de persones del propi municipi, que ens dilueixen la seva relació real amb Figueres. Per exemple, Llançà o Sant Pere Pescador tenen com a segon flux de mobilitat a Figueres, però ens consten com a municipis “no cohesionats”. Caldria aprofundir en aquesta qüestió.

I amb el llindar del 20%?

Amb el llindar del 20% l'escenari no canvia en excés. Aquells municipis que estan cohesionats amb Figueres tant per POR com per LTL dins de l'àrea urbana es mantenen a excepció de tres casos: Cabanes, El far d'Empordà i Borrassà. Per tant, podem dir que la relació de la majoria de municipis de l'àrea urbana amb la capital no només existeix sinó que es és intensa. Tretze dels setze municipis de l'àrea estan cohesionats amb Figueres en un llindar del 20%. Aquesta és una conclusió vàlida principalment per als municipis més poblats: Vilafant, Vilamalla, Avinyonet de Puigventós i Llers.

No obstant, amb el llindar del 20% l'àrea urbana no és tant compacta, ja que com hem indicat, tres municipis de dins de l'àrea ja no presenten cohesió per POR, és a dir, no envien un 20% o més dels seus nous treballadors a la capital. Com veurem més endavant, aquests municipis si que tendeixen a enviar més treballadors a l'àrea urbana com a conjunt, així que entenem que, tot i no enviar un volum tan elevat de treballadors a Figueres, si que ho acaben fent al conjunt de l'àrea.

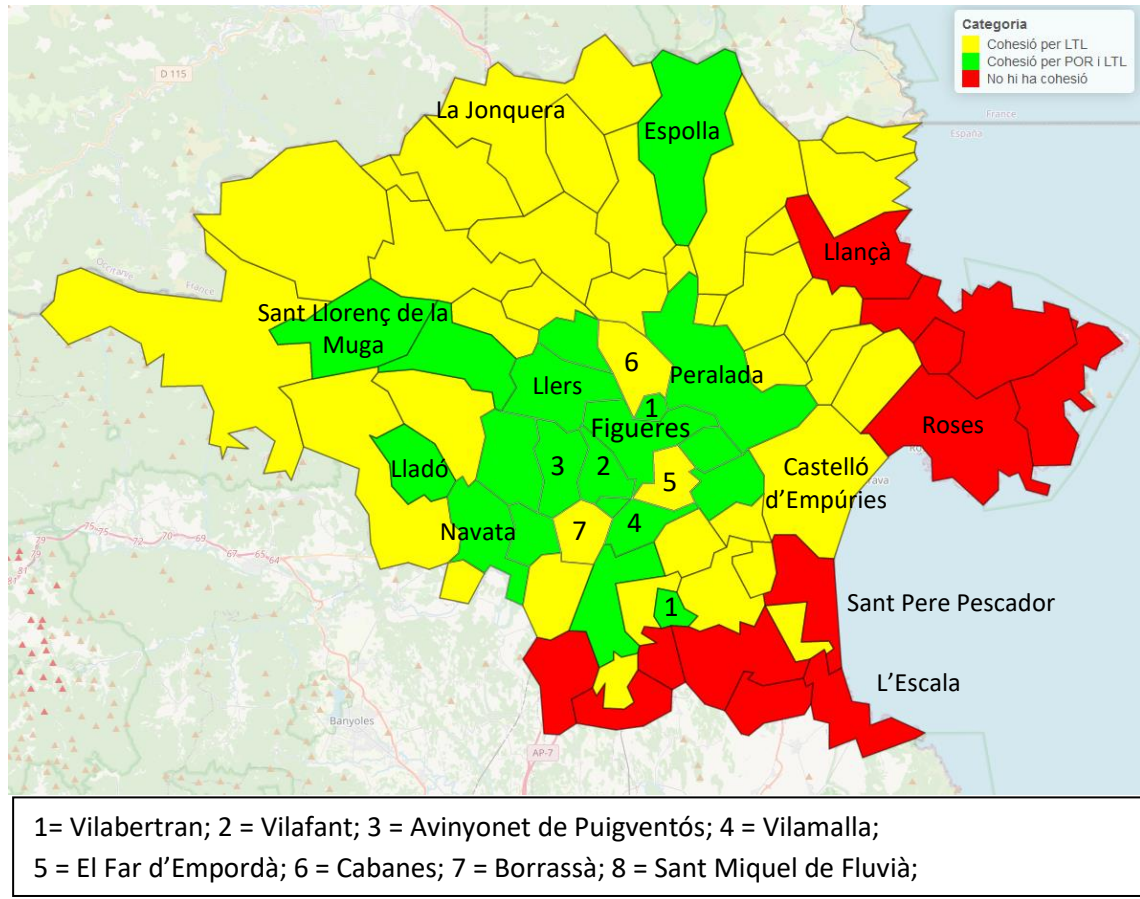
Els municipis que no presenten cap relació amb Figueres continuen sent els mateixos. D'altra banda, és interessant destacar el cas de La Jonquera, l'anàlisi de la cohesió confirma que la seva relació amb Figueres és deguda a la recepció de mà d'obra provinent de la capital, i no al revés.

Tot així, les nostres dades semblen indicar-nos que Figueres segueix sent una destinació laboral molt rellevant. Pel que fa a “pobles dormitori” fora de l'àrea urbana molt cohesionats amb la capital, cal destacar els casos de Lladó i Sant Miquel de Fluvià,

amb un llindar del 20% segueixen mostrant-se com a municipis cohesionats pel que fa a l'emissió de treballadors cap a la capital.

Finalment, és interessant observar com, de tots els municipis de la costa amb més població, i tot i la influència de l'estacionalitat turística en les nostres dades, Castelló d'Empúries segueix mostrant-se cohesionat amb Figueres. Això implica que, segons les nostres dades, el pes relatiu dels treballadors que van de Figueres a Castelló a treballar és més significatiu que a la resta de municipis de la costa.

Mapa 9. Cohesió dels municipis de l'Alt Empordà amb Figueres amb un llindar del 20%. Persones contractades 2018-2023.

4.3. Figueres com a emissor de treballadors en el període 2018-2023

Si observem quin percentatge de les noves persones contractades en el període 2018-2023 per cada municipi de l'Alt Empordà resideixen a Figueres observem que té un pes molt significatiu en tota l'àrea urbana i en l'àrea urbana extensa, sobretot en l'eix amb La Jonquera.

En els 16 municipis de l'àrea urbana el percentatge de persones contractades provinents de Figueres supera el 30%, i en 8 casos supera el 40%: Vilabertran, el Far d'Empordà, Vilamalla, Vilafant, Santa Llogaia d'Àlguema, Llers, Ordis i Vilanant. Aquests últims casos podrien estar representant també l'efecte dels polígons industrials, sobretot pel que fa a Vilamalla, el Far d'Empordà, Vilafant, Santa Llogaia d'Àlguema o Llers.

També és significatiu el 47% de la Jonquera, que altre cop ens mostra la forta relació que manté amb la capital. D'altra banda, l'Escala i Cadaqués es queden amb un reduït 6,6% i 4,8% respectivament. Aquest mapa torna a mostrar que la comarca té dues àrees econòmiques visiblement diferenciades:

- 1) L'interior, que es subdivideix en:
 - a. **Eix Figueres – La Jonquera.** On predomina el comerç i la logística.
 - b. **Àrea Urbana de Figueres.** On hi ha ubicada la major part del sòl industrial juntament amb grans plataformes Logístiques (Logis Empordà).
- 2) **La costa.** Fortament dependent i influenciat pel turisme estacional reflectit en diverses àrees de centralitat.

Després encara podríem afegir una tercera àrea:

- 3) **L'Empordà rural.** Format per la resta de pobles en els quals segueix existint una activitat agrícola i/o ramadera, especialment a) l'eix de l'Albera, amb la producció d'oli i vi, i b) el baix Fluvià, amb el cultiu de la poma.

En definitiva, observem que la tendència contractual dels últims sis anys ens mostra que Figueres té una importància central en l'aportació de treballadors, tant a l'àrea urbana com a l'eix amb La Jonquera.

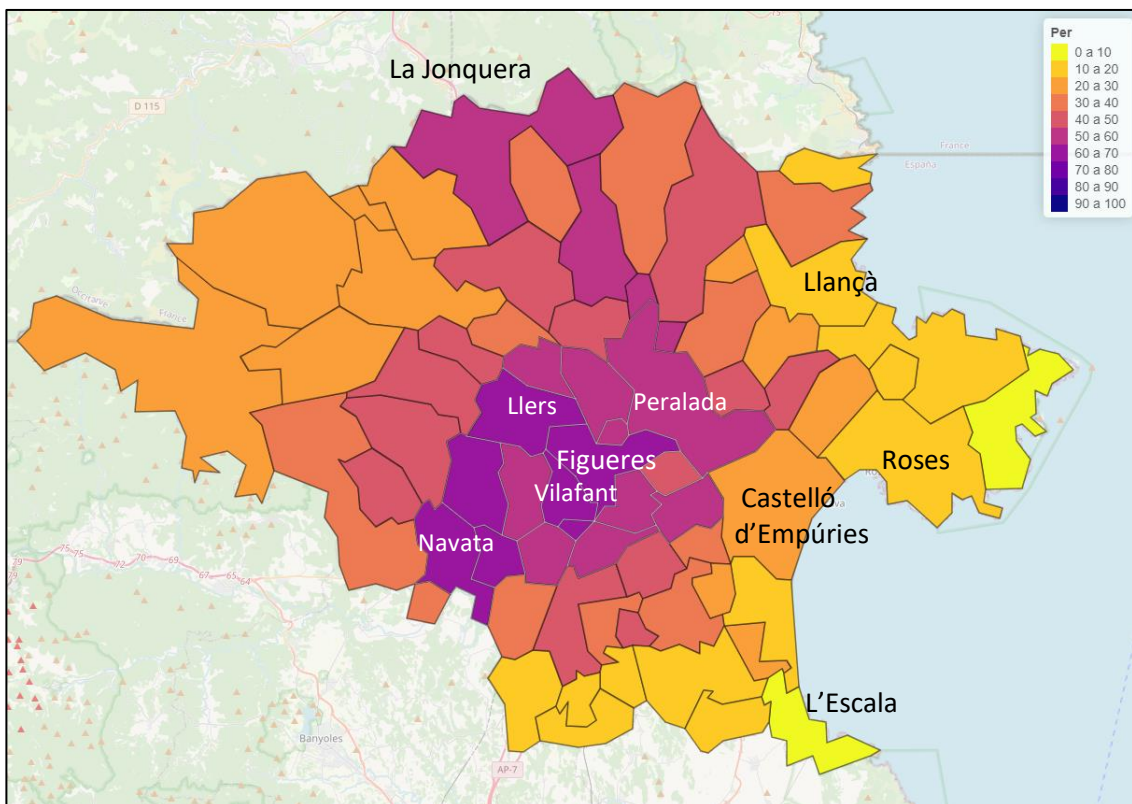
4.4. La relació dels municipis de l'Alt Empordà amb l'àrea urbana de Figueres

4.4.1. Procedència dels treballadors

El que també ens ha interessat des d'un inici és la relació de cada municipi de la comarca amb l'àrea urbana dels setze municipis + Figueres, però prenent l'àrea urbana com una sola unitat, és a dir, com a una sola "ciutat". Tot i que, com hem vist, l'efecte de Figueres ja és per si sol molt significatiu.

En el mapa 10 observem el percentatge de persones contractades procedents de l'àrea urbana que van a treballar a cada municipi de l'Alt Empordà. A l'àrea urbana hi ha sis municipis que tenen més d'un 60% de treballadors provinents de l'àrea urbana de Figueres: Llers, Vilafant, Santa Llogaia d'Àlguema, Vilanant, Navata i Ordis. I hi ha nou municipis que superen el 50%: Peralada, Cabanes, Vilabertran, Pont de Molins, Avinyonet de Puigventós, Borrassà i Vilamalla.

Mapa 10. Percentatge de les persones contractades amb residència a l'àrea urbana en el període 2018-2023 per cada municipi de l'Alt Empordà.

Per tant, observem clarament com dins de l'àrea urbana hi ha una marcada dinàmica de mobilitat laboral interna. En gran mesura les persones residents a l'àrea urbana van a treballar a l'àrea urbana. A excepció del cas de La Jonquera que, com hem vist, és causat per la forta relació que té directament amb Figueres.

Si calculem l'efecte "extra" que aporta l'àrea urbana (sense Figueres) en l'emissió de treballadors per als municipis de la pròpia àrea veiem que de mitjana és un 17,44%, mentre Figueres, per si sol, aporta de mitjana un 37,61%. Per tant, en total l'àrea urbana (amb Figueres) aporta de mitjana gairebé un 60% dels treballadors als municipis de la pròpia àrea. En definitiva, a través de les dades de contractació del període 2018-2023 podem afirmar que l'àrea urbana està molt cohesionada i relacionada, tant en termes econòmics com en termes de mobilitat laboral¹⁵.

Tot i això, a nivell local hi ha diferències remarcables. Per exemple: Navata rep exclusivament de l'àrea urbana (sense Figueres) un 27% dels nous treballadors, mentre Vilamalla només un 13%. Com a outlier hi ha el Far d'Empordà, que rep exclusivament de l'àrea només un 7,7%, molt allunyat de la mitjana.

4.4.2. Destinació dels treballadors

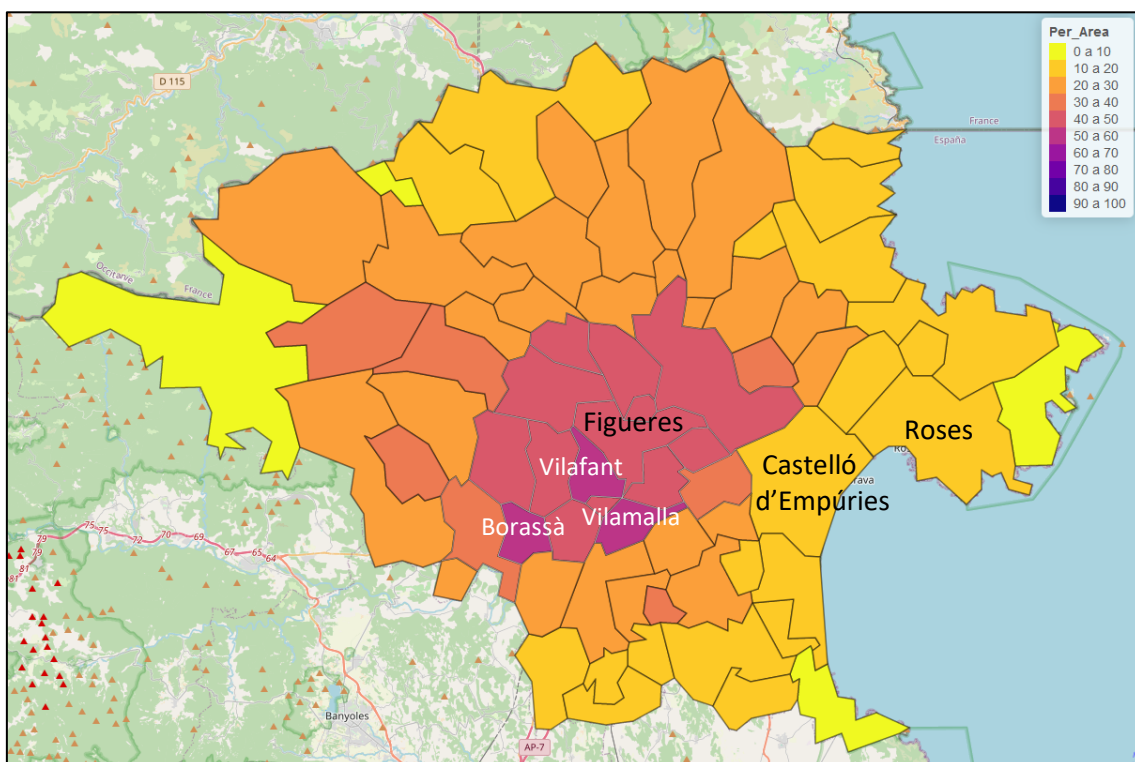
En el mapa 11 observem el percentatge de nous treballadors de cada municipi de l'Alt Empordà que van a treballar a l'àrea urbana + Figueres entesa com una sola unitat territorial. Tots els municipis de l'àrea, a excepció de Navata, desplacen més d'un 40% dels nous treballadors l'àrea urbana. Ressaltaríem els casos de Vilamalla, Vilafant i Ordis, els únics pobles que superen el 50%.

També observem clarament una "segona corona" de pobles que es desplacen en gran mesura a l'àrea urbana a treballar, on entre un 20-30% dels seus nous treballadors s'hi desplacen. Tot i així, altre cop observem una forta interrelació interna entre els municipis de l'àrea urbana que no es troba fora.

¹⁵ Veure Taula 2 als annexos per veure els resultats municipi a municipi.

Torna a ser interessant el cas de La Jonquera, les dades de contractació ens mostren que no desplaça masses treballadors a l'àrea urbana de Figueres. Concretament, La Jonquera ha rebut de Figueres un 43,3% de les noves persones contractades els últims sis anys, mentre que només ha desplaçat cap a la capital un 15,1% dels seus nous treballadors residents al municipi. En aquest sentit, podem afirmar que és Figueres qui aporta treballadors a La Jonquera, però no al revés.

Mapa 11. Percentatge de les persones contractades amb residència a cada municipi de l'Alt Empordà que tenen el seu centre de treball a l'àrea urbana de Figueres. Persones contractades en el període 2018-2023.

Finalment, veiem que la relació de la majoria dels municipis de l'Alt Empordà amb l'àrea urbana es mostra més intensa en la recepció de treballadors provinents de l'àrea, més que no pas en l'emissió de treballadors cap a l'àrea. Aquesta premissa es compleix per tots municipis de l'àrea (dinàmica interna) i per la majoria dels municipis de fora (dinàmica externa).

Ho expliquem amb dos exemples:

- a) Dinàmica interna. Vilafant ha rebut un 61,46% dels seus nous treballadors al municipi procedents de l'àrea urbana. D'altra banda, un 51,08% dels nous

treballadors de Vilafant es desplacen a l'àrea urbana a treballar. Això és vàlid per tots els municipis de l'àrea.

- b) Dinàmica externa. Castelló d'Empúries ha rebut un 27,06% dels seus nous treballadors al municipi procedents de l'àrea urbana. D'altra banda, un 19,4% dels nous treballadors de Castelló es desplacen a l'àrea urbana a treballar. Això és vàlid per la majoria dels municipis de l'Alt Empordà.

Tot i així, trobem excepcions en els municipis costaners, seria el cas de Llançà, Roses o l'Escala, on els nivells són similars en tots dos casos.

Finalment, altre cop observem que a l'àrea urbana, a nivell intern, els municipis presenten una relació més intensa que a fora, i aquesta és una tendència que sí que ens inclina a pensar que l'àrea funciona de forma cohesionada com una sola ciutat i respon a una realitat coherent. Fet que també ressalten els resultats dels mapes 8 i 10.

5. CONCLUSIONS

Com hem comentat en diverses ocasions, és probable que el fet de treballar amb dades de contractació ens estigui esbiaixant certes observacions en l'estudi de la mobilitat laboral a la comarca i les dinàmiques existents a l'àrea urbana, tanmateix, el que sí que hem pogut és detectar tendències referents al període 2018-2023.

Els nostres objectius inicials en aquesta breu investigació eren observar una àrea urbana definida i, sobretot, aportar dades actuals que justifiquin que la ciutat de Figueres va més enllà de les seves fronteres administratives. En aquest sentit, considerem que hem pogut fer-ho, hem vist que tots els setze municipis de l'àrea urbana estan cohesionats amb Figueres tant per POR com per LTL en un llinar del 15%. Tretze ho continuen estant amb un llinar del 20%, cosa que mostra que l'àrea és molt compacta amb un llinar elevat però no tant comparat amb el llinar del 15%.

També hem vist que els municipis de l'àrea urbana tenen relacions més intenses de mobilitat laboral entre ells que no pas amb els municipis que queden fora. Finalment, també hem vist que tots els municipis de l'àrea urbana tenen com a primer o segon flux de mobilitat a la capital, és a dir, que formen part de la seva àrea de centralitat. Les dades de contractació ens inclinen a pensar que l'àrea urbana és, en efecte, una *petita metròpoli*.

En segon lloc, també hem observat que Figueres continua sent el nucli més important de la comarca. És el municipi que té l'àrea de centralitat més gran i també el municipi que ha dotat de més nous treballadors a la majoria dels municipis de l'Alt Empordà, destacant el cas de La Jonquera, on hi ha aportat més del 45% de les persones contractades entre el 2018 i el 2023. Així mateix, hem vist que de mitjana Figueres ha aportat un 37,6% dels nous treballadors als municipis de l'àrea urbana, mentre que els mateixos municipis de l'àrea excloent Figueres n'han aportat un 17,4%.

A través dels fluxos absoluts de mobilitat també hem vist que a l'Alt Empordà existeixen 5 àrees de centralitat diferents: 1) Figueres, 2) La Jonquera, 3) Roses-Castelló d'Empúries, 4) Sant Pere Pescador i 5) l'Escala. A més, hem vist que alguns municipis tenen una forta centralitat pròpia, però insuficient com per generar una àrea

d'influència al seu voltant, són els casos de Llançà, Peralada o Maçanet de Cabrenys. Finalment, també hem observat municipis que tenen més vincle amb Girona que amb Figueres (Bàsca, Camallera o Vilaür) i casos particulars com el de Cadaqués, que té més vincle amb Barcelona que amb Figueres.

També cal destacar que el segon objectiu d'aquesta investigació era actualitzar amb dades més actuals possibles els estudis de mobilitat laboral que s'havien realitzat a principis dels anys 2000 i que ara, gràcies a les dades de contractació, hem pogut realitzar en major o menor mesura, tot i tenir limitacions interpretatives de les dades.

Hem pogut generar informació estratègica, tant des d'una perspectiva metropolitana com comarcal, que serveixi per planificar polítiques públiques de diversos àmbits (estructuració de serveis, localització d'equipaments, planificació urbanística, polítiques o infraestructures de mobilitat, planificació ambiental, entre d'altres), així com aportar coneixement sobre com s'estructura el territori econòmicament i elaborar observacions que ens ajudin a entendre on i com es distribueix l'activitat econòmica de la comarca. Considerem que també hem assolit aquest objectiu, sobretot el segon punt, ja que hem generat una informació especialitzada i estratègica que calia actualitzar i que ens permet entendre millor l'estructura i les dinàmiques econòmiques de la comarca.

A l'altra cara de la moneda trobem indicis que ens fan pensar que les dades de contractació no ens estan reflectint la mobilitat laboral d'una manera prou fiable. En primer lloc, en estudiar la cohesió no hem observat cap municipi que estigui cohesionat amb Figueres exclusivament per POR. Les dades no representen cap "poble dormitori", aquells que es desplacen a Figueres per treballar sense rebre treballadors de la capital en excés. Aquest factor quedava representat en els estudis previs que existeixen sobre mobilitat laboral a la comarca, i en el nostre cas no ha estat així.

Crèiem que aquesta qüestió és a causa del secret estadístic i de l'ajust que hem hagut de fer per solventar-lo, cosa que provoca que els resultats obtinguts per als pobles petits (<1000 habitants) siguin poc o gens representatius. És evident que existeixen "pobles dormitori" vinculats amb la capital i les nostres dades no ens ho han mostrat, caldria aprofundir en aquesta qüestió.

En segon lloc, creiem que la contractació temporal influeix la mostra en gran mesura. Això ens convida a pensar que aquells municipis més influenciats per l'estacionalitat del turisme sobredimensionen la poca relació amb Figueres i l'interior de la comarca, pot ser que per això sembli que la costa és una regió econòmicament molt diferenciada de la resta de la comarca. Així mateix, tenir dades de contractació només dels últims sis anys també ens pot estar sobredimensionant l'efecte de Figueres com a "emissor" de treballadors cap als pobles, ja que els pobles tendeixen a tenir una població ocupada resident més estable i antiga que no recollim amb la mostra.

Seria interessant aprofundir en l'estudi de la mobilitat laboral a través de les dades de contractació ampliant la mostra d'anys i agafant només aquells contractes que són indefinits. Tot i això, el tractament de dades de contractació afectades pel secret estadístic fan complicat que es puguin obtenir resultats veritablement representatius per als municipis petits. Cal centrar-se en els municipis de, com a mínim, més de 2.000 habitants.

6. DISCUSSIÓ

A banda de les conclusions, aquest estudi apunta algunes qüestions que seria interessant estudiar amb més detall.

Hem vist que les dades de contractació i la seva interpretació en termes de mobilitat laboral ens han mostrat indicis que a l'Alt Empordà existeixen regions que segueixen patrons econòmics clarament diferenciats, i ens hem aventurat a establir-hi una relació amb els sectors econòmics que predominen en cadascun d'ells:

- 4) L'interior, que es subdivideix en:
 - a. Eix Figueres – La Jonquera. On predomina el comerç i la logística.
 - b. Àrea Urbana de Figueres. On hi ha ubicada la major part del sòl industrial juntament amb grans plataformes Logístiques (Logis Empordà).
 - c. Figueres ciutat i l'efecte capitalitat. Figueres, en ser el nucli més poblat i la capital comarcal, concentra serveis amb un alt grau d'especialització

que no es troben en altres municipis de la comarca: salut, educació, entitats bancàries, administració pública, comerç i serveis especialitzats, mercats, etc.

- 5) La costa. Fortament dependent i influenciat pel turisme estacional reflectit en diverses àrees de centralitat.
- 6) L'Empordà rural. Format per la resta de pobles en els quals segueix existint una activitat agrícola i/o ramadera, especialment a) l'eix de l'Albera, amb la producció d'oli i vi, i b) el baix Fluvià, amb el cultiu de la poma.

A l'hora de plantenjar l'estratègia de desenvolupament econòmic de l'Alt Empordà, caldria tenir en compte aquesta estructura.

D'altra banda, un altre tema que sobresurt és el del transport públic. Hem vist que hi ha relacions entre municipis especialment intenses que apunten a un replantejament o a un reforç del transport públic interurbà. Parlem de relacions com la de Figueres - La Jonquera, Figueres - Castelló d'Empúries, Figueres - Vilamalla, Figueres - Vilafant, l'eix del golf de Roses, entre d'altres. També hi podriem afegir el potencial que tindria la bicicleta en una àrea urbana que és bastant compacta, sobretot en aquells municipis més propers a la capital. Tenir en compte la mobilitat laboral hauria de jugar un paper central en el disseny del transport públic a l'Empordà.

També és interessant destacar que la futura centralització del fluxe de trens en l'Estació ferroviària Figueres-Vilafant s'ubicarà en un punt de on ja hi ha una forta interrelació de mobilitat laboral, ja que Figueres, Vilafant i Avinyonet de Puiventós preseten una viculació especialment intensa.

Finalment, també pensem que aquest breu estudi pot aportar informació complementària a aquelles dades demogràfiques i econòmiques que expliquen el procés de segregació urbana que ha viscut Figueres, la seva àrea urbana i la resta de l'Alt Empordà. Sabem que durant anys els pobles de l'àrea urbana i, en gran mesura, de l'oest de la comarca van nodrir-se de persones provinents de Figueres, és el que podríem anomenar "la diàspora figuerenca". La mobilitat laboral sembla reforçar aquesta qüestió.

7. BIBLIOGRAFIA

UNIVERSITAT DE GIRONA, *L'Àrea funcional de Figueres. Estratègia Urbana i Territorial de Figueres per al segle XXI*, Càtedra de Geografia i Pensament Territorial, 2001.

PIE, Ricard; VILANOVA, Josep M., *Figueres segle XXI. Estratègia urbana i territorial*. Document de síntesi i conclusions, Figueres, Ajuntament de Figueres, 2003.

CASTAÑER, Margarida; GUTIÉRREZ, Obdúlia i VICENTE, Joan. *Mobilitat laboral, àrees de cohesió i àrees de planificació de Catalunya*, Treballs de la Societat Catalana de Geografia, nº 67-68, (2009), p. 61-86.

CASTAÑER, Margarida; GUTIÉRREZ, Obdúlia (2003). "Movilidad y estructuración de áreas urbanas. El caso de dos ciudades intermedias: Olot y Figueres". *La ciudad. Nuevos procesos, nuevas respuestas*. León: Universidad de León, p. 45-52.

CASTAÑER, Margarida. *Figueres, un node en diverses xarxes de ciutats*. Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos, volum 44, (2013) p. 239-249.

MÈLICH, Antoni; CASTAÑER, Margarida. (2007). "Instrumentos per a la planificació, el disseny i la gestió de les noves àrees d'activitat econòmica". Papers: Regió Metropolitana de Barcelona, nº 45, 2007, p. 48-55.

8. ANNEXOS

Taula 1. Àrea urbana compacta i tipus de relació amb la capçalera, Figueres. Noves persones contractades 2018-2023.

Municipis	Tipus de relació per cohesió*
Avinyonet de Puigventós	3
Borrassà	3 (15%)
Cabanes	3 (15%)
Far d'Empordà, el	3 (15%)
Fortià	3
Llers	3
Navata	2
Ordis	3
Peralada	3
Pont de Molins	3
Santa Llogaia d'Àlguema	3
Vilafant	3
Vilamalla	3
Vilanant	3
Vila-Sacra	3
Vilabertran	3
*1=relació per POR; 2=relació per LTL; 3=relació per POR i LTL	

Taula 1. Percentatge de persones contractades en el període 2018-2023 segons la seva procedència.

Percentatge de les persones contractades 2018-2023 per cada municipi de l'àrea urbana de Figueres			
	Procedents de Figueres	Procedents de l'Àrea Urbana	Total
Avinyonet de Puigventós	35,42	24,06	59,48
Borrassà	37,74	20,24	57,98
Cabanes	38,51	21,12	59,63
El Far d'Empordà	44,57	7,68	52,25
Fortià	35,26	18,5	53,76
Llers	43,92	18,93	62,85
Navata	36,67	26,97	63,64
Ordis	54,71	14,88	69,59
Peralada	32,08	20,83	52,91
Pont de Molins	35	18,64	53,64
Santa Llogaia d'Àlguema	43,48	19,76	63,24
Vilafant	42,39	19,07	61,46
Vilamalla	44,95	12,29	57,24
Vilanant	41,77	23,21	64,98
Vila-sacra	32,6	13,07	45,67
Vilabertran	40,38	17,31	57,69
FIGUERES	53,25	11,65	64,9

Mapa 12. Nombre de polígons industrials per cada municipi de la demarcació de Girona. Els polígons d'activitat econòmica de la demarcació de Girona. Diputació de Girona, 2019.

